

358

Senor D. Nro. Sr. de

Yugoyen si se pierde se bolvera
a casa de Unandegua. &

Laxazu.

Campesano. 29 de Mayo
de 1795. Una Teru
gloria y Sin

*Edición no citada
por Palau, (194311-2)*

OFFICIA PROPRIA

FESTIVITATUM

POMPELONENSIS ECCLESIAE,

ET DIOCESSIS.

A SUMMIS PONTIFICIBUS

APPROBATA.

JUXTA RUBRICAS BREVIARII ROMANI
Urbani VIII. & Decréta Sacrae Rituum Congre-
gationis.

Venerabilis

Pompel. Apud Viduam Martini Josephi de Rada,
ANNO MDCCLXXX.

INDEX FESTIVITATUM

DIOECESIS POMPELONESIS.

JANUARIUS.

- 22 **S** Ancti Vincentij Mart.
Pag. 1.
22 S. Anasthasij M. sem.
pag. 3.

FEBRUARIUS.

- 3 S. Blasij Ep. & M. dup.
pag. 4.

MARTIUS.

- 7 Ss. Angelor. Custod. dup.
maj. pag. 4.
8 S. Veremundi Abbatis,
dup. pag. 20.
15 S. Raymundi Abb. dup.
pro utroq. Clero Navar-
ræ. pag. 23.

APRILIS.

- Fer. 3. post oct. Pasch. De-
dicat. Eccles. Cath. Pomp.
in Matric. & Civit. dup.

1. clas. cum oct.
Extra eam sine oct. pag. 28.

MAYUS.

- 9 S. Gregorij Ostiens. Ep.
& Conf. dup. pag. 28.
10 S. Martini Loynaz Mart.
dup. pag. 28.
Fer. 3. post Fest. Ss. Trinit.
Ss. Reliquiar. Eccles. Cath.
Pompelon. dup. pag. 28.

JUNIUS.

- 14 S. Bruperij Ep. & Conf.
dup. pag. 29.

JULIUS.

7. S. Firmini Ep. & M. Pa-
tron. Regni, & Dioec. dup.
1. clas. cum oct. pag. 29.
9 De Oct. S. Firmini, sem.
pag. 33.
11 De Oct. S. Firmini, sem.
pag. 36.

pag.

14 De Oct. S. Firmini, dup.
pagina 39.
Dom. post oct. Ap. Petri, &
Pauli, Coronæ Dñi. dup.
maj. pag. 42.

31 S. Ignatij de Loyola Conf.
Patron. totius Provinciæ
de Guypuzc. & in ea dup.
1. clas. cum oct. Pag. 59.

AUGUSTUS.

7 Oct. S. Ignatij, dup. pag. 60.
28 In Matric. & Civit. Pon-
pelon. S. Augustini Episc.
Conf. & Doct. dup. 1. clas.
cum oct. pag. 62.

SEPTEMBER.

4 Oct. S. Augustini, dup.
pag. 73.
25 Com. Martyrij S. Firmini
dup. pag. 77.

OCTOBER.

1 In Eccles. Cathedr. SS.
Ursulæ, &c. Virg. & Mm.
dup. pag. 72.

22 SS. Naniilonis, & Alodia
V. & Mm. dup. pag. 78.

NOVEMBER.

29 S. Saturnini Ep. & Mart.
Patron. Civit. dup. 1. clas.
cum oct.
Extra eam dup. 2. clas. si-
ne oct. pag. 80.

DECEMBER.

1 In Civit. De oct. S. Satur-
nini, sem. pag. 83.
3 S. Francisci Xaverij Conf.
Patroni Regni dup. 1. clas.
cum oct.

Extra Regn. dup. maj. si-
ne oct. pag. 87.

6 In Civit. Oct. S. Saturnini
dup. pag. 87.
10 Intra Regn. Oct. S. Francis-
ci Xaverij dup. pag. 91.
30 Translat. S. Jacobi Ap.
dup. maj. pag. 93.

In Eccles. Cathedr. quando
potest recitari de Ss. Sacra-
mento, sem. vide in Rubricâ
hujus Libri, num. 1.

Noa

Notanda specialia pro hac Diocesi.

Festa antiquiora, & generalia hujus Diocesis appro-
bata fuere partim à Gregorio XIII. partim verò à
Sixto V. ut constat ex libro originali ab hoc approbato die
31 Augusti 1587.

2 Festum S. Firmini Ep. & M. pro die 7 Julij sub ritu dup.
1. clas. cum octava, ut Patroni Regni, & Diocesis, & pro to-
ta illa, cum suis Lectionibus propriis approbatum fuit à S. R.
C. 11 Decembr. 1604. Aliud verò festum, nempe Commem-
oratio Martyrij ejusdem Sancti, pro die 25 Septembr. con-
cessum est primò à S. R. C. 25 Jun. 1735. sub ritu semid. ad
totam Diocesim: deinde elevatum est ad ritum dupl. min. à
Benedicto XIV. die 3 Septembr. 1746. quo etiam concessit
Orationem propriam pro utroque festo ejusdem Sancti.

3 Festum SS. Ursulæ & Sociarum est tantum pro Cathed-
rali, sub ritu dupl. quia habetur in ea Caput unius ex illis.
Similiter si in aliqua Ecclesia servetur Caput, aut aliqua Re-
liqua insignis alterius ex eis, vel cujuslibet Sancti legitimè
ab Ordinario approbata, poterit in ea tantum Ecclesia fieri
officium dupl. de ea, vel eo in suo respectivo die, & in Missis
dici *Credo*, dummodò talis Sanctus sit descriptus in Mar-
tyrologio Romano, & constet de identitate ejus Sancti. Fes-
ta verò S. Blasij Ep. & M.; S. Exuperij Ep. & Conf.; & Reli-
quias Ecclesiæ Cathedræ sunt generalia in tota Diocesi, ex
speciali privilegio dicti Sixti V. quanvis in eis extra Cathed-
ralem non sit dicendum *Credo* in Missis.

4 Festum S. Augustini Ep. & Conf. sub ritu dup. 1. clas.
cum oct. erat tantum pro Cathedrali: postea verò extensum
est sub eodem ritu, & cum oct. Officio, & Missa proprijs ad
totam Civitatem ex Decreto.

5 Canonici Regulares S. Augustini, & Moniales ejus-
dem Ordinis possunt recitare de Sanctissimo Sacramento ritum

semid. singulis ferijs quintis (extra Advent. & Quadrages.) non impeditis festo novem lectionum etiam translato, vel vigilia, aut officio alicujus Dominicæ anticipatæ ex Decreto S. R. C. 1610.

6 Cum festum B. M. V. de Guadalupe Mexicanæ nuper concessum sit sub ritu dupl. maj. pro omnibus Regnis Hispaniæ à Benedicto XIV. 2 Julij 1757. celebrandum die ab Ordinario designanda, excepta Dominica, Ilms. D.D. Joannes Laurentius de Irigoyen hujus Diocesis. Episcopus designavit pro hac Diocesi diem 15 Februarij ad illud celebrandum. Similiter cum Festum Patrocinij ejusdem B. M. V. concessum sit sub eodem ritu dupl. maj. pro omnibus Hispaniæ Regnis ab Alexandro VII celebrandum in aliqua Dominica Novembris ab Ordinario designanda; pro hac Diocesi designata est Dominica prima intra eundem mensem, si festum omnium Sanctorum non occurrat die Dominica; quia pro illo anno designata est Dominica tertia ejusdem mensis ad illud celebrandum. Et de utroque festo fit officium ut in Codice SS. Hispaniæ.

7 Festum S. Veremundi Abbatis sub ritu dupl. pro die 8 Martij celebratur in tota Diocesi, cum officio de suo communi, ex Decreto Ilmi. D. D. Gasparis de Miranda Episcopi hujus Diocesis. 6 Aprilis 1745. quod est juxta Bullam *Pastoralis Officij* Gregorij XIII. cum dictus Sanctus sit naturalis hujus Diocesis. Postea officium proprium ejusdem Sancti concessum est pro utroque Clero Regni Navarrae à Clemente XIII. 8 Maji 1767.

8 Festum S. Raymundi Abbatis cum Officio, & Missa proprijs, pro utroque Clero Regni Navarrae, celebrandum die 15 Martij, similiter concessum est ab eodem Clemente XIII. eodem die 8 Maji 1767.

9 Festum S. Gregorij, Cardinalis, Episcopi Ostiænsis,
&

& Conf. cum offic. de suo communi celebrandum die 9. Maji, sub ritu dupl. concessum est pro tota Diocesi ab eodem Clemente XIII. die 9. Augusti 1758.

10 Festum S. Martini de Loynaz Martyr. cum officio de suo chi. celebrandum die 10 Maji, concessum est pro tota Dioc. ab Innocentio XI. die 3. Januarij 1681.

11 Notandum quoque, ex concessione ejusdem Clementis XIII. 19 Febr. 1763. in Cathedrali per totam Oct. Ss. Corporis Christi, Officium, & Missas agi de ea, cum exclusione duplicium, quæ non sint primæ, vel secundæ classis. Et similiter, ex concessione Clementis XIV. 4 Decemb. 1773. id ipsum agi à Clero seculari Regni Navarrae. Nuperimè verò ex Brevis Ss. D. N. Pij VI. 5 Martij 1776. ad preces Catholici Regis Hisp. concessum est ipsum privilegium pro tota Hispania, cum exclusione omnium duplicium occurrentium etiamsi sint primæ classis.

12 Pro toto Regno Navarrae sunt Patroni æquè principales S. Firminus, & S. Franciscus Xaverius, ex speciali concessione Alexandri VII. 13 Aprilis 1657. Et ex Decreto S. R. C. 17 Novembr. ejusdem anni, in Suffragijs Sanctorum debet in Regno fieri commemoratio amborum sub eadem Antiph. Versu, & Oratione, ut infra ponitur.

13 Cum major pars Provinciarum de Guipúzcoa, & aliqua pars Provinciæ de Alaba, necnon Archipresbyteratus de Vallisellsa, qui est situs in Regno Aragoniæ pertineant ad hanc Diocesim, notandum est, quod Patronus principalis dictæ Provinciæ de Guipúzcoa est Sanct. Ignatius de Loyola Conf. de quo ibi suo die fit officium sub ritu dupl. 1. class. cum octava. Similiter in dicta Alaba est Patronus principalis S. Prudentius Ep. & Conf. de quo ibi suo die 28 Aprilis, fit officium sub ritu dupl. 1. class. cum octava. In dicta verò Vallisellsa est Patronus principalis S. Georgius

Mar-

Mart. de quo ibi suo die 23. Aprilis fit officium sub ritu dupl. 1. clas. cum oct. Et ibidem die 17 Aprilis fit de SS. Engratia, &c. Virg. & Mm. ritu duplici; & die 6 Junij fit de S. Claudio Ep. & Conf. dupl. & festum S. Elisabeth Vid. Reginæ Portugalie celebratur die 4. Julij, ritu dupl. 2. cl. cum octava: & die 17 Septemb. fit de S. Petro Arbués Mart. dup. quæ sunt festa peculiaria prædictæ Vallissonellæ.

14 In Vigilia S. Mathiæ Apostoli si venerit extra Quadreges. & in Vigil. S. Thomæ Apost. si non occurrat in Quatuor Temp. Adventus, non est obligatio servandi jejunium, nec abstinentiam à carnibus in hac Diocesi, ex antiqua consuetudine. Et in Civitate Pampilonensi tantum, jejunium pro Vigilia S. Andreæ Apost. anticipatur ad diem 28 Novembr. si non sit Dominica, alias ad diem 27 ejusdem mensis, ex majorum autoritate.

15 In eadem Civitate tantum, servatur abstinentia à carnibus sine jejunio pridie dierum S. Sebastiani, & S. Firmini, si talis dies pridiana non fuerit Dominica, ex voto legitime approbato. Similiter in dicta Provincia de Guypuzcoa servatur jejunium pridie festi S. Ignatii Conf. ex voto legitime approbato anno 1737. & pridie festi Nativitatis B. M. V. ex voto pariter approbato anno 1639. & denique pridie festi Dedicationis S. Michaelis Archangeli, ex voto item legitime approbato anno 1643.

RUBRICA.

Festa in hoc libro contenta sunt generalia pro tota Diocesi ex Sixto V. ut constat ex libro originali ab ipso approbato, & aliis privilegiis Pontificum, præter festa S. Augustini, ut 1. clas. & cum oct. pro Eccles. Cathed. & Civitate. Et Sanctorum Ursulæ, & Sociarum ejus, quæ sunt tantum pro Eccles. Cathedrali. Festum Sancti Firmini est generale pro Diocesi, & Regno, ut ipsorum Patrono, ex Decreto S. R. C. anni 1604. 11. Decemb.

2 Adverte tamen, quod quamvis prædicta festa sint generalia pro tota Diocesi, non semper eodem modo, & solemnitate recitantur in tota Diocesi. Tum quia aliqua festa majori cum solemnitate, & privilegio recitantur in propria Ecclesia Sancti, & ubi habet præcipuum locum, quam in aliis Ecclesijs, non solum respectu majoris solemnitatis in concursu cum alijs ejusdem classis, & solemnitatis, sed etiam respectu occurrentiæ, ut videre est in festo Sancti Saturnini, & Dedicationis Ecclesiæ, & aliis. Tum etiam quia festa in propria Ecclesia præferuntur aliis de Breviario in eadem solemnitate, & classe, si sint paria in solemnitate, & dignitate; In alijs vero Ecclesijs non proprijs, nec ut propria habentia præferuntur festa Breviarii aliis de Diocesi in eadem classe, & solemnitate, & dignitate, in occurrentia in concurrentia ut videre est in festo Sancti Exuperii, & Sancti Basilii Magni, quia juxta Rubricas Breviarii de concurrentia, num. 2. Festa in propria Ecclesia præferuntur aliis de Breviario in eadem solemnitate, & dignitate.

3 Nullus potest, nec potuit post Bullam Pii V. positam in Breviario instituere de novo Officia, vel addere Kalendaris etiam proprijs Ecclesiarum festa, vel Officia Sancto-um, sine facultate expressa, & approbatione Pontificis, vel

A

S.R.

S. R. C. ut constat ex Decreto Urbani VIII. posito in suo Breviario. Possunt tamen Ecclesie recitare de suis Sanctis Titularibus, & Patronis in suis festis principalibus, & octavis, & etiam de aliis festis principalibus, & quæ sub ritu Duplici consueverunt Ecclesie solemniter celebrare ante Bullam Pii V. quia hoc conceditur in rubricis Breviarii de Dup. num. 1. & de octav. num. 1.

4 De Sanctis Canonizatis, vel Beatificatis præcisse ex hoc titulo non potest recitari, extra propriam Ecclesiam Sancti, sine licentia S. R. C. ut decrevit, & prohibuit eadem S. R. C.

9. Decembris 1628. Per propriam Ecclesiam intelligitur, ubi est Sanctus Titularis, vel Patronus: Patronus verò principalis, si est post Decretum Urbani VIII. 23. Martii 1630. debet esse concessus, & approbatus à S. R. C. & cum aliis conditionibus ibi assignatis, nec potest recitari de translatione Sanctorum, vel Reliquiarum, vel de Sanctis à Populo, vel Episcopo ex devotione celebrantis sine dicta licentia S. R. C.

5 Canonici Regulares Sancti Augustini, & Moniales eiusdem Ordinis possunt recitare de Sanctissimo Sacramento semidup. singulis feriis quintis præter Adventum, & Quadragesimam non impeditis festo, vel Officio semidup. nec non Vigiliis, sive ieiunetur, vel non, ex Decreto S. R. C. 1709.

6 Religiosi possunt recitare de festis, & octavis Diocesis, & locorum ibi commorantium, sed non ad id tenentur, nisi ad primum diem principalis Patroni. Clerici verò non possunt ex titulo aliquo recitare de festis, vel Officiis Religionum sine licentia ad id expressa Pontificis iuxta dicta num. 3.

7 Quando Sabbato actum fuerit de aliqua infraoctava, & occurrat dies octava in Dominica 1. vel 2. class. Adventus, Septuagesimæ, Sexagesimæ, vel Quinquagesimæ, recitabitur hoc modo: Primæ Vesp. erunt de Dominica cum Psalmis Sabbati, & totum Officium sit de Dominica dup. commemor.

mmemor, diei. Octavæ in Vesp. Laudibus, & Missa sine precibus, & suffragiis. Si verò in Sabbat. fuit factum Officium de festo, vel Officio dup. Vesp. in Sabbat. erunt de dup. cum commem. Dominicæ, & diei octav. Si occurrat semidup. Vesp. à Cap. erunt de Dominica, & comm. semidup. & diei octav. Si feria 2. occurrat dup. Vesp. in Dominica erunt de dup. commem. Dominicæ, & diei octav. Si verò semidup. occurrat, Vesp. erunt de Dominica cum comem. diei octav. & semidup.

8 In qualibet Ecclesia in qua asservatur, ut propria aliqua reliquia insignis alicuius sancti, puta Corpus, Brachium, Caput, Crux, aut illa pars Sancti, in qua passus est Martyr, sit de eo dup. in sua propria die, & in ea Ecclesia, in qua asservatur, & non alibi: ex Decreto Urbani VIII. & S. R. C. nisi in aliqua Ecclesia, vel Diocesi aliter disponatur ex speciali privilegio Pontificis, vel S. R. C. ut in hac Diocesi pro Sancto Blasio, & Sancto Exuperio, & pro festo Reliquiarum fer. 3. post Trinitatem, quæ festa ex Sixto V. celebrantur in tota Diocesi rit. dup. Si verò reliquia Sancti est parva, vel etsi sit insignis non est legitime ab Ordinario approbata, tunc in nulla Ecclesia poterit de tali Reliquia Sancti recitari sine novo privilegio. Quando verò Reliquis sunt Sanctorum naturalium Hispaniæ, vel quamvis non sit Reliquia, est Sanctus naturalis Hispaniæ poterit recitari de tali Sancto dup. in tota Diocesi, ubi est talis Reliquia insignis, vel Diocesis, cujus est Sanctus naturalis.

9 Advertendum est, quod festum Sancti Firmini, quod celebratur die 7. Julij, iterum celebratur sub ritu dupli. ci die 25. Septembris tamquam in die propria, in qua Martyrium passus est. Ex concessione Benedicti XIII. 3. Septembris anni 1726.

10 Commemorationes communes diebus assignatis in rubr.

Breviarij fiant hoc ordine: de Cruce, de S. Maria, de Apostolis, de S. Jacobo Apostolo Patrono Hispaniæ ex Gregorio XV. & ultima de Pace, quibus præponitur commemoratio de Patrono, vel Titulari, quæ etiam aliis aliquando anteponitur pro dignitate istius; nam si Patronus, vel Titularis sit Sanctissima Trinitas, aut aliqua ex tribus Personis ipsius, debet fieri commemoratio ante quam de Cruce; si S. Michael, Angeli, aut S. Joannes Baptista, ante Apostolos, & post horum commemorationem fiat de quolibet alio S. Patrono, aut Titulari. Scire oportet, non posse fieri commemorationem simul de Patrono, & Titulari talis Ecclesiæ, nec de duobus Patronis, vel Titularibus sine speciali licentia Summi Pontificis, vel S. R. C. sed tantum de Patrono, vel Titulari juxta rub. Breviarii, nisi eo casu, quo titularis sit Sanctissima Trinitas, B. Maria Virg. aut Petrus, vel Paulus; tunc enim licet de Patrono facere commemorationem, quamvis non ad id teneamur.

11 In Nostro Navarra Regno sunt Patroni æque Principales SS. Firminus Episcopus, & Mart. & Franciscus Xaverius cum Officio duplici 1. clas. & octav. ex Bulla Apostolica SS. Dñi. N. Alexandri PP. VII. data 13. Aprilis anni 1657. Pontificatus sui anno secundo. Et ex Decreto S. R. C. 17 Novembris anni 1657. inter consuetas debet fieri commemoratio propria de dictis duobus Patronis ut in isto libelo animadvertitur. In ea verò parte nostri Episcopatus Pompeionensis, quæ sita est extra Regnum Navarra, dumtaxat de S. Firmino, uti Diocesis unico Patrono fiat commemoratio, eam de communi unius Mart. assumendo, & ante vel postea fiat de Patrono speciali, aut Titulari Ecclesiæ, secundum istius dignitatem.

COMMEMORATIONES COMMUNES FIUNT HOC ordine.

DE Cruce, in *Ofic. Fer.*
De Sancta Maria.
De Ss. Petro, & Paulo.
De S. Jacobo Hisp. Patrono.
De Ss. Firmino, & Francisco Xaverio Patronis Regni, extra Regnum in Diocesi de S. Firmino dumtaxat, ut unico ipsius Patrono. De Titulari propriæ Ecclesiæ, vel loci Patrono.

Ultimo. De Pace.

Pro S. Jacobo.

Ad Vesperas Antiphona.

O! Beatum Apostolum, qui inter primos electus, primus omnium Apostolorum Domini Calicem bibere meruit. O! gloriosum Hispaniæ Regnum tali pignore, ac Patrono munitum, per quem fecit illi magna, qui potens est. Alleluia.

Ÿ. Annuntiaverunt opera Dei.

℟. Et facta eius intellexerunt.

Ad Laudes Antiphona.

Visitavit nos per Sanctum suum Apostolum, & fecit salutem de inimicis nostris Dominus Deus noster.

Ÿ. Annuntiaverunt opera Dei.

℟. Et facta ejus intellexerunt.

Oratio.

Esto, Domine, plebi tuæ sanctificator, & custos: ut Beati Jacobi Apostoli tui munita præditiis, & conversatione tibi placeat, & securam mentem deserviat. Per Dominum.

Pro SS. Firmino, & Francisco Xaverio.

Ad Vesp. Antiphona.

Hi sunt duo Protectores Regni, firmamentum Populi, & oblatio nostra coram Domino in manibus ipsorum.

Ÿ. Gloria, & honore coronasti eos Domine.

Et constituisti eos super
opera manuum tuarum.

Ad Laudes Antiphona.

HI sunt duo viri mise-
ricordiae, quorum
pietates nobis non defue-
runt, & gloria eorum non
derelinquatur.

Ps. Gloria, & honore co-
ronasti eos Domine.

Ps. Et constituisti eos su-
per opera manuum tuarum.

Oratio.

Deus, qui nos gemina-
ta Sanctorum tuorum
Firmini Martyris tui, atque
Pontificis; & Francisci Con-
fessoris protectione circun-
das, illorum intercessione,
fac nos constanti pace gaudi-
dere, & ab insidiis inimi-
corum omnium perpetua de-
fensione conserva. Per Do-
minum nostrum.

Pro S. Firmino Epise. &
Mart. extra Regnum in Dioce-
sesi.

Ad Vesp. Qui vult, &c.

Ad Laudes. Qui odit, &c.
Ps. de com.

Oratio.

Deus, qui per fidei prae-
conium, & passionis
agonem Beatum Firminum
Episcopum, & Martyrem im-
mortalitatis laurea coronas-
ti: concede propitius; ut cu-
jus commemoramus trium-
phum, assequamur, & prae-
mium. Per Dominum.

*In Cathedrali ante com-
memorationem de Pace fidei
de Sanct. Augustino Episc.
& Conf.*

Ad Vesp. O ! Doctor, &c.
Ad Laudes. Euge serve, &c.
Ps. Justum, &c.

Oratio.

Adesto supplicationibus
nostris Omnipotens
Deus & quibus fiduciam
sperandae pietatis indulges,
intercedente Beato Augus-
tino Confessore tuo, atque
Pontifice consuetae miseri-
cordiae tribus benignus effec-
tum. Per Dominum, &c.

OEST.

OFFICIA PROPRIA

FESTIVITATUM

POMPELONENSIS ECCLESIAE, ET DIOCE-

CESIS.

JANUARIUS.

DIE XXII. JAN.

*S. Vincentii Mart. Duplex in Diocesi (in Cathedrali
sup. mai.) omnia de com-
muni unius Mart.*

Oratio.

Adesto Domine, sup-
plicationibus nostris,
ut qui ex iniquitate nostra
reos nos esse cognoscimus,
Beati Vincentii Martyris tui
intercessione liberemur. Per
Dominum.

*In primo Noct. Lect. Prae-
ter debitorum sumas, de com-
muni plurimorum. Marty-
rum. Ps. ex anis. M.*

In secundo Noct. Lect. iv.
Vincentius Osee in His-
pania citeriore natus,
a prima aetate studiis de-
ditus sacras litteras a Va-
lerio Caesar-augustano Episcopo
didicit: cuius etiam partes
suscepit praedicandi
Evangelium, quod Episcopus,
propter linguarum impe-
dimentum, praedicationis ob-
staculo.

²
ficio, fungi non poterat. Ea re ad Dacianum, Provincie à Diocletiano, & Maximiano præpositum, delata, Vincentius Cæsaraugustæ comprehenditur, & una cum Valerio Episcopo gravibus catenis vinctus ad Dacianum Valentiam adducitur. Ubi eos in tetro, ac fædido carcere inclusos, inedia, squalore, vinculis ferreis, ponderibus à collo ad manus pendentibus diu affligi fecit.

¶. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. ¶. Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Illis inde postea ad se perductis Dacianus, existimans, diuturna carceris maceratione afflictos, facile in suam sententiam descensuros, Episcopum interpellat

cur Religionis specie jussis Imperatorum adversetur? Cui, cum Valerius miti, & composito sermone respondere videretur; Vincentius ad Episcopum conversus: cur, inquit, tyrannum hunc, Patet, humilliter alloqueris? Clama voce magna, & Dei potentiam implora, ut superbia hominis istius comprimitur. Quibus verbis ex-candescens Dacianus, Episcopum inde abduci iubet, & mox afferri ad se omnia tormentorum genera, & illis sanctum Diaconum crudeliter torqueri. Quare verberibus, & equis leo tortas, in craticula impositus, prunis ardentibus suppositus, & ferreis ungulis excarnificatus candentibusque laminis exustus, ac resinæ guttis, & crepitanti sale respersus, cum illa, & duris tormentorum vi, & acerbitate, aut lenitate verborum à proposito deterreri posset; iterum ducitur in carcerem stratum restacæis fragmentis, ut ejus nudum corpus, somno oppres-

sum;

sum, à subjectis etiam testarum aculeis torqueretur. ¶. Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum.

¶. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Verum, illo in tenebris, cosa incluso custodia, clarissimus splendor obortus totum carcerem illustravit: quæ lux cum summa admiratione omnes, qui aderant, affecisset, res à custode carceris ad Dacianum deferretur: qui eductum in molli culcitra collocat: ut aliquantulum recreatus, acutus denuo torqueretur; aut si amoto paululum carnifice, animam quiescit exhalaret, non occisus, sed mortuus diceretur. Interea eum coelestis aula suscepit, atque ita ignis, ferri, tortorum immanitate superata, victor ad coelestem martyrij

³
coronam advolavit, undecimo Kalendas Februarij. Cujus corpus, cum projectum esset inhumatum, corvus, & à volucris, & à lupo unguibus, rostro, alis mirabiliter defendit. Quare cognita, Dacianus illud in altum mare demergi jubet: sed inde etiam divinitus ejectum ad litus Christiani sepeliunt.

¶. Stola jucunditatis induit eum Dominus. * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. ¶. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus, & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria. Et.

In tertio Noct. Homil. Sancti Augustini Episcopi. In Evangelium. Nisi granum frumenti, ut in die Sancti Firmi Martyr. 7. Julij.

Festum S. Anastasij Mart. transfertur ad primam diem non impeditam. In qua fit de eo semiduplex de communi unius Martyr. Oratio propria in singulari. Lect. primi Noct. de scriptura.

B

tura occurrente Lect. iv. prop. v. & vi. Triumphalis de eodem communi primo loco. In tertio Noct. Evang. Si quis venit ad me de eodem communi 1. loco.

FEBRUARIUS.

Die 3. Februarij.

In festo S. Blasij Ep. & Mart. Dup. in Diacesi. Omnia de communi unius Mart. In primo Noct. Lect. de scriptura. In secundo Noct. Lect. ix. propria, ut in Breviar. v. & xi. Triumphalis, de eodem cni. primo loco. In tertio Noct. Ev. Si quis vult venire de eodem communi, de secundo loco, commem. S. Juliani Episcopi, & Confes. In secundis Vesp. à Cap. sic de die octav. S. Juliani, ut in primis Vesp. festi, commem. S. Blasij. Si festum S. Blasij venerit in Dominica septuagesimæ, vel quinquagesimæ, transfertur in primam diem non impeditam: & in officio Dominica in Laud. sic commem. oct. S. Juliani Vesp.

erunt de die oct. S. Juliani cum commemor. Dominica.

MARTIUS.

Die 1. Martij.

In festo SS. Angelor. Custod. Diac. Dup. maj. Si hoc festum venerit in Quadragesima sit com. fer. ad Vesp. & Laud. & nona Lect. Evangelium fer.

Si venerit in Dominica Quadragesima, vel in feria quarta Ciner. transfertur in aliam diem non impedit.

Ad Vesp. Añ.

Angelis suis, cum reliquis de Laudib. Psalmi de Dominica, loco ultimi Psalmi. Laudate Dominum omnes gentes.

Capitulum. Exod. 23.

Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcedat te, & custodiat in via, & introducat in locum, quem paravi. Observa eum, & audi vocem ejus.

Hymnus.

Custodes hominum psalmus Angelos.

Naturæ fragili, quos Pater addidit.

Coe-

Coelestis comites, insidiantibus.

Ne succumberet hostibus.

Nam, quod corrueris proditor Angelus.

Concessis merito pulsus honoribus,

Ardens invidia pellere nititur

Quos cœlo Deus advocat.

Huc custos igitur pervigil advola,

Avertens pericula de tibi credita

Tam morbos animi, quam regni quietem

Quidquid non sinis incolare

Sanctæ sit Triadi laus pia fugis

Cujus perpetuo nomine triumphat

Triplex hac agitur cunctis in

Regnat gloria secula. Amen.

Y. In conspectu Angelorum

psallam tibi, Deus meus.

Adorabo ad Templum

Sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Ad Magnif. Añ.

Omnes sunt administratores spiritus in animis

verum missi propter eos, qui hereditatem capiant salutis.

Oratio.

Deus, qui ineffabili providentia Sanctos Angelos tuos ad nostram custodiam mittere dignaris: largire supplicibus tuis, & eorum semper protectione defendi, & æterna societate gaudere. Per Dominum.

Ad Matut. Inuit.

Regem Angelorum Dominum. * Venite, adoramus.

Psalmus. Venite, exultemus.

Hymnus. Custodes hominum. ut supra in d. Vesp.

In d. Noct. Añ.

Dominus Deus Cœli & terræ. ipse mittet Angelum suum posam te.

Psalmus 8.

Domine Dominus noster, quoniam admirabile est nomen tuum in universa terra.

Quoniam elevata est magnificentia tua super cœlas.

Ex ore infantium, & lactentium.

B2

ten-

tentium perfecisti laudem
propter inimicos tuos: ut des-
truas inimicum, & ultorem.

Quoniam videbo cœlos
tuos, opera digitorum tuo-
rum: * lunam, & stellas, quæ
tu fundasti.

Quid est homo, quod me-
mor es ejus? * aut filius ho-
minis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus
ab Angelis, gloria, & ho-
nore coronasti eum: * & cons-
tituisti eum super opera ma-
nuum tuarum.

Omnia subiecisti sub pe-
dibus ejus: * oves, & boves
universas: insuper, & pe-
cora campi.

Volucres cœli, & pisces
maris: * qui perambulant se-
mitas maris.

Dominus Dominus nos-
ter: * quanta admirabile est
nomen ejus in universa
terra!

Añā. Dominus Deus Cœ-
li, & terræ: ipse mittit An-
gelum suum coram te.

Añā. Deus meus misit
Angelum suum, & conclu-
sit ora leonum, & non no-

cuerunt mihi.

Psalmus 10.

IN Domino confido: quo-
modo dicitis anime meæ: *
Transmiga in montem sicut
passer?

Quoniam ecce peccatores
intenderunt arcum, parave-
runt sagittas suas in phare-
tra, * ut sagittent in obscura
rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti,
destruxerunt: * justus autem
quid fecit?

Dominus in Templo Sancto
suo, * Dominus in Cœlo
sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem res-
piciunt: * palpebræ ejus in-
terrogant filios hominum.

Dominus interrogat jus-
tum, & impium: * qui autem
diligit iniquitatem odit ani-
mam suam.

Pluit super peccatores la-
queos: * ignis, & sulphur, &
spiritus procellarum pars ca-
licis eorum.

Quoniam justus Dominus,
& justitias dilexit: * æquita-
tem vidit vultus ejus.

Añā. Deus meus misit
An-

Angelum suum, & conclu-
sit ora leonum, & non no-
cuerunt mihi.

Añā. Bene ambuletis: &
Dominus sit in itinere ves-
tro, & Angelus ejus comi-
tetur vobiscum.

Psalmus 14.

Domine, quis habitabit
in tabernaculo tuo?
* aut quis, requiescet in
monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine ma-
cula: * & operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem
in corde suo: * qui non egit
dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo
malum: * & opprobrium non
accepit adversus próximos
suos.

Ad nihilum deductus est
in conspectu ejus malignus:
* timentes autem Dominum
glorificat.

Qui jurat proximo suo, &
non decipit: * qui pecuniam
suam non dedit ad usuram,
& munera super innocentem
non accepit.

Qui facit hæc: * non mo-

vebitur in æternum.

Añā. Bene Ambuletis:
& Dominus sit in itinere ves-
tro: & Angelus ejus commi-
tetur vobiscum.

✠. Sterit Angelus juxta
aram templi.

✠. Habens thuribulum
aureum in manu sua.

De Libro Exodi.

Lev. i. Cap. 23.

ECce ego mittam Ange-
lum meum, qui præce-
dat te, & custodiat in via, &
introducatur in locum, quem
paravi. Observa eum, & au-
di vocem ejus, nec contem-
nendum putes: quia non di-
mittet, cum peccaveris, & est
nomen meum in illo. Quod
si audieris vocem ejus: &
feceris omnia, quæ loquor:
inimicus ero inimicis tuis, &
affligam affligentes te, Prece-
detque te Angelus meus.

✠. Angelis suis Deus
mandavit de te, ut custo-
diant te in omnibus vijs tuis:
* In manibus portabunt te,
ne unquam offendas ad la-
pidem pedem tuum. ✠. Mil-
lia

lia millium ministrabant ei,
& decies millies centena mil-
lia assistebant ei. In manibus.

Ex Zacharia Propheta.

Lectio ii. Cap. 1.

FActum est verbum Do-
mini ad Zachariam fi-
lium Barachie, filij Addo Pro-
phetam, dicens: Vidi per noc-
tem, & ecce vir ascendens
super equum rufum, & ipse
stabat inter myrteta, quæ
erant in profundo: & post
eum equi rufi, varij, & albi.
Et dixi: Quid sunt isti, Domi-
ne mi? Et dixit ad me Angelus
qui loquebatur in me: Ego ostendam
tibi quid sint hæc. Et respondit vir,
qui stabat inter myrteta, & dixit:
Isti sunt, quos misit Dominus,
ut perambulent terram. Et respon-
derunt Angelo Domini, qui stabat
inter myrteta, & dixerunt: Perambu-
lantes terram, & ecce omnis
terra habitatur, & quiescit.
Respondit Angelus Domini, & dixit:
Domine exercituum, usquequo tu
non misereberis Jerusalem,

& urbium Juda, quibus iratus es?

¶ Iste enim septuagesimus annus est. Usquequo,

Lectio iij. Cap. 2.

Elevavi oculos meos, & vidi: & ecce vir, & in manu ejus funiculus mensorum. Et dixi: Quo tu vadis? Et dixit ad me: Usque ad Jerusalemem, & videam quantam sit latitudo ejus. Et ecce Angelus, qui loquebatur in me, egrediebatur in occursum ejus. Et dixit ad eum: Cur te loquere ad populum istum, dicens: absque muribus habitabitur Jerusalem præ multitudinem hominum, & jumentorum in medio ejus. Et ego ero ei, ait Dominus, & ignis in circuitu, & in gloria ero in medio ejus.
¶ In conspectu gentium nolite timere, vos enim in cordibus vestris adoratis, & timete Dominum: * Angelus enim ejus vobiscum est.
¶ Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua. Ange-
lus

lus enim. Gloria Patri. Angelus enim.

In secund. Noct. Añæ.

Cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram: ipsum benedicite, & cantate ei.

Psalmus 18.

Cæli enarrant gloriam Dei. * & opera manuum ejus annunciat firmamentum. Dies diei eructat verbum: * & nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquelæ, neque sermones: * quorum non audiantur voces eorum.

In omnem terram exivit sonus eorum: * & in fines orbis terræ verba eorum.

In sole posuit tabernaculum suum: * & ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo.

Exultavit, ut gigas ad currendam viam: * à summo cælo egressio ejus.

Et occursum ejus usque ad summum ejus: * nec est, qui se abscondat à calore ejus.

Lex Domini immaculata, convertens animas: * testimonium Domini fidele, sa-

pietiam præstans parvulis.

Justitiæ Domini recte lætificantes corda: * præceptum Domini lucidum illuminans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in sæculum sæculi: * judicia Domini vera, justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum, & lapidem pretiosum multum: * & dulciora super mel, & favum.

Etenim servus tuus custodit ea: * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me: * & ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero: * & emundabor à delicto maximo.

Et erunt, ut complacent eloquia oris mei: * & meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine adjutor meus: * & redemptor meus.

Añæ. Cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram: ipsum benedicite, & cantate ei.

Añæ.

Añā. Tollens se Angelus Domini, qui præcedebat castra Israel, abiit post eos.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitudo ejus: * orbis terrarum, & universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super mǎria fundavit eum: * & super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, & mundo corde, * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino: * & misericordiam à Deo salutari suo.

Hęc est generatio quęrentium eum: * quęrentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portę æternales: * & introibit Rex glorię.

Quis est iste Rex glorię? * Dominus fortis, & potens: Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes

vestras, & elevamini portę æternales: * & introibit Rex glorię.

Quis est iste Rex glorię? * Dominus virtutum ipse est Rex glorię.

Añā. Tollens se Angelus Domini, qui præcedebat castra Israel, abiit post eos.

Añā. Immittet Angelus Domini, in circuitu timentium eum, & eripiet eos.

Psalmus. 33.

Benedicam Dominum in omni tempore: * semper laus ejus in ore meo.

In Domino laudabitur anima mea: * audiant mansueti, & lætentur.

Magnificate Dominum mecum: * & exaltemus nomen ejus in idipsum.

Exquisivi Dominum, & exaudivit me: * & ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum, & illuminamini: * & facies vestre non confundentur.

Iste pauper clamavit, & Dominus exaudivit eum: * & de omnibus tribulationibus ejus salvavit eum.

Immi-

Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum: * & eripiet eos.

Gustate, & videte, quoniam suavis est Dominus: * beatus vir, qui sperat in eo.

Timete Dominum omnes sancti ejus: * quoniam non est inopia timentibus eum.

Divites eguerunt, & esurierunt: * inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono.

Venite filij, audite me: * timorem Domini docebo vos.

Quis est homo, qui vult vitam: * diligit dies videre bonos?

Prohibe linguam tuam à malo: * & labia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, & fac bonum: * inquire pacem, & persequere eam.

Oculi Domini super justos: * & aures ejus in preces eorum.

Vultus autem Domini super facientes mala: * ut perdat de terra memoriam eorum.

Clamaverunt justi, & Dominus exaudivit eos: * & ex omnibus tribulationibus eo-

rum liberavit eos.

Juxta est Dominus ijs, qui tribulato sunt corde: * & humiles spiritu salvabit.

Multę tribulationes justorum: * & de omnibus his liberabit eos Dominus.

Custodit Dominus omnia ossa eorum: * unus ex his non conteretur.

Mors peccatorum pessima: * & qui oderunt justum, delinquent.

Redimet Dominus animas servorum suorum: * & non delinquent omnes, qui sperant in eo.

Añā. Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet eos.

Y. Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini.

De manu Angeli.
Sermo Sancti Bernardi Abb.

In Psalm. Qui habitat.

LECTIO IV.
Angelis suis mandavit de te. Mira dignatio, & vere magna dilectio charitatis. Quis enim? Quibus? De quo? Quid mandavit? Studiosè consideremus, fratres, diligens

C

gens

genter commendemus memoriam hoc tam grande mandatum. Quis enim mandavit? Cujus sunt Angeli? Cujus mandatis obtemperant? Cujus obediunt voluntati? Nempe Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus vijs tuis. Nec cunctantur, quin etiam in manibus tollant te. Summa ergo majestas mandavit Angelis, & Angelis suis mandavit. Illis utique sublimibus, tam beatis, quam proximis sibi coherentibus, & verè domesticis mandavit de te. Tu quis es? Quid est homo, quod memor es ejus? Aut filius hominis: quoniam reputas eum? Quasi verò non sit homo putredo, & filius hominis vermis. Sed quid putas mandavit de te? Ut custodiant te.

¶ Vivit ipse Dominus: * Quoniam custodivit me Angelus ejus, & hinc euntem, & ibi commemorantem, & inde huc revertentem. ¶ Et non permisit me Dominus ancillam suam coinquinari. Quoniam.

Lectio v.

Quātam tibi debet hoc verbum inferre reverentiam, aserere devotionem, conferre fiduciam. Reverentiam pro præsentiā; devotionem pro benevolentia; fiduciam pro custodia. Cautè ambula, ut videlicet, cui adsunt Angeli, sicut eis mandatum est, in omnibus vijs tuis. In quovis diversorio, in quovis angulo Angelo tuo reverentiam habe. Tu ne audeas, illo præsente, quod, vident me, non auderes? An præsentem esse dubitas, quem non vides? Quid si audires? Quid si tangeres? Quid si olfaceres? Vide, quia non solo visu, rerum præsentiā comprobetur.

¶ Angelus Domini descendit cum Azaria, & socijs ejus in fornacem, & excussit flammam ignis de fornace: * Et non tetigit eos omnino ignis, neque contristavit.

¶ Benedictus Deus eorum, qui misit Angelum suum, & eruit servos suos, qui crediderunt in eum. Et non.

Lea

Lectio vi.

In ipso iraque, fratres affectuosè diligamus Angelos ejus, tamquam futuros aliquando coheredes nostros, interim verò actores, & tutores à Patre positos, & præpositos nobis. Quid sub tantis custodibus timeamus? Nec superari, nec seduci, minus autem seducere possunt, qui custodiunt nos in omnibus vijs nostris: fideles sunt, prudentes sunt, potentes sunt, quid trepidamus? Tantum sequamur eos, adheramus eis, & in protectione Dei coeli commoremur. Quoties ergo gravissima cernitur urgere tentatio, & tribulatio vehemens imminere, invoca custodem tuum, ductorem tuum, adiutorem tuum in opportunitatibus, in tribulatione: inclama eum, & dic, Domine, salva nos, perimus.

¶ In omni tribulatione eorum non est tribulatus: * Et Angelus faciei ejus salvavit eos. ¶ In dilectione sua, & indulgentia sua ipse redemit

eos, & portavit eos, & elevavit eos cunctis diebus seculi. Et Angelus. Gloria. Et Angelus.

In 3. Noct. Antip.

Misit Dominus Angelum suum, qui percussit omnem virum robustum, & bellatorem, & principem exercitus Regis Assyriorum.

Psalmus. 95.

Cantate Domino canticum novum: * cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino; & benedicite Domini ejus: * annunciate de die in diem salutare ejus.

Annunciate inter Gentes gloriam ejus: * in omni terra populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, & laudabilis nimis: * terribilis est super omnes Deos.

Quoniam omnes dii Gentium demonia: * Dominus autem coelos fecit.

Confessio, & pulchritudo in conspectu ejus: * sanctimonia, & magnificentia in sanctificatione ejus.

C2

Af-

Afferte Domino patriæ Gentium, afferte Domino gloriam, & honorem: * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, & introite in atria ejus: * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur à facie ejus universa terra: * dicite in Gentibus, quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovebitur: * judicavit populos in æquitate.

Lætentur coeli, & exultet terra, commoveatur mare, & plenitudo ejus: * gaudebunt campi, & omnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna sylvarum à facie Domini, quia venit: * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitate: * & populos in veritate sua.

Añā. Misit Dominus Angelum suum, qui percussit omnem virum robustum, & bellatorem, & principem

exercitus Regis Assyriorum.

Añā. Adorate Dominum omnes Angeli ejus: audivit, & lætata est Sion.

Psalmus 96.

Dominus regnavit, exultet terra: * lætentur insulæ multæ.

Nubes, & caligo in circuitu ejus: * justitia, & judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcedet, * & inflamavit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terræ: * vidit, & commota est terra.

Montes, sicut cera fluxerunt à facie Domini: * à facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt coeli justitiam ejus: * & viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui adorant sculptilia: * & qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli ejus: * audivit, & lætata est Sion.

Et exultaverunt filij Jude, * propter judicia tua, Domine.

Quoniam tu Dominus altis-

tissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum: * custodit Dominus animas sanctorum suorum de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo: * & re-
dis corde lætitia.

Lætamini justi in Domino: * & confitemini memorie sanctificationis ejus.

Añā. Adorate Dominum omnes Angeli ejus: audivit, & lætata est Sion.

Añā. Benedicite Domino omnes Angeli ejus, potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum ejus.

Psalmus 102.

Benedic anima mea Domino: * & omnia, quæ intra me sunt nomini sancto ejus.

Benedic anima mea Domino: * & noli oblivisci omnes retributiones ejus.

Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis: * qui sanat omnes infirmitates tuas,

Qui redimit de interitu vitam tuam: * qui coronat te in misericordia, & miserationibus.

Qui replet in bonis desiderium tuum: * renovabitur ut aquilæ juvenus tua.

Faciens misericordias Dominus: * & judicium omnibus injuriam patientibus.

Notas fecit vias suas Moysi, * filijs Israel voluntates suas.

Miserator, & misericors Dominus: * longanimis, & multum misericors.

Non in perpetuum irascetur: * neque in æternum contuminiabitur.

Non secundum peccata nostra fecit nobis: * neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis.

Quoniam secundum altitudinem coeli à terra: * corroboravit misericordiam suam super timentes se.

Quantum distat ortus ab occidente: * longè fecit à nobis iniquitates nostras.

Quomodo misereretur pater filiorum, misertus est Dominus timentibus se: *

quæ

quoniam ipse cognovit figmentum nostrum.

Recordatus est, quoniam pulvis sumus: * homo sicut foenum dies ejus, tamquam flos agri sic effloreat.

Quoniam spiritus pertransivit in illo, & non subsistet: * & non cognosceat amplius locum suum.

Misericordia autem Domini ab eterno: * & usque in eternum super timentes eum.

Et justitia illius in filios filiorum, * his, qui servant testamentum ejus.

Et memores sunt mandatorum ipsius: * ad faciendum ea.

Dominus in coelo paravit sedem suam: * & regnum ipsius omnibus dominabitur.

Benedicite Domino omnes Angeli ejus: * potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum ejus.

Benedicite Domino omnes virtutes ejus: * ministri ejus, qui faciunt voluntatem ejus.

Benedicite Domino omnia opera ejus: * in omni loco dominationis ejus, benedic

anima mea Domino.

Ana. Benedicite Domino omnes Angeli ejus, potentes virtute: facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum ejus.

Ps. In conspectu Angelorum psallam tibi Deus meus.

Re. Adorabo ad templum sanctum tuum: & confitebor nomini tuo.

LECTIO Sancti Evangelij secundum Matthaeum.

LECT. vii, Cap. 18.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Jesum dicentes: quis putas major est in regno caelorum? Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi Comm. in Mat. cant. 18.

Humilitas passionis scandalum mundo est. In hoc enim maxime ignorantia detinetur humana, quod sub deformitate crucis, aeternae gloriae Dominum noluit accipere. Et quid mundo tam periculosum, quam non recepisse Christum? Verumtamen sub hominis nuntiatio-

tio-

tionem auctorem scandalum hujus Judaicum populum designat: per quem omne hoc mundo periculum comparatur, ut Christum in passione abnegent, quem lex, & Prophetae passibilem praedicaverunt. Ideo enim necesse esse, ait, venire scandala: quia ad Sacramentum redadendae nobis eternitatis, omnis in eo passionis humilitas esset explenda.

Re. Machabaeus, & qui eum eo erant, cognoverunt expugnari praesidia: * Cum fletu, & lachrymis rogabant Dominum, & omnis turba simul, ut bonum Angelum mitteret ad salutem Israel.

Ps. Cum pariter prompto animo procederent Jerosolymis, apparuit praecedens eos eques in veste candida. Cum fletu.

Benedict. Quorum festum.

LECTIO viii.

Videte ne contemnatis unum de pusillis istis, qui credunt in me. Aptissimum vinculum mutui amoris imposuit, ad eos precipue,

qui verè in Domino credidissent. Pusillorum enim Angeli quotidie Deum vident: quia Filius hominis venit salvare, quae perditae sunt. Ergo, & Filius hominis salvat, & Deum Angeli vident, & Angeli pusillorum praesunt fidelium orationibus. Praesentia Angelos absoluta auctoritas est Salvatorum igitur per Christum orationes Angelorum quotidie Deo offerant. Ergo periculose ille contemnitur, cujus desideria, & postulationes ad aeternum, & invisibilem Deum ambitioso Angelorum famulatu, ac ministerio pervehuntur.

Re. Tu Domine, qui misisti Angelum tuum sub Ezechia rege Judae, & interfecisti de castris Senacherib, centum octoginta quinque millia: * Et nunc dominator caelorum mitte Angelum tuum bonum ante nos in timore, & tremore magnitudinis brachij tui.

Ps. Ut metuant, qui cum blasphemia veniunt adversus sanctum populum tuum. Et nunc. Gloria. Et nunc.

Si

Si hoc festum venit in Quadrag. ix. Lect. leg. de Homil. Fer. occurr. & de ea fit can.

Lectio ix.

ATque, ut ingentem esse in coelis lætitiā redditu humanæ salutis ostenderet, comparationis posuit exemplum ejus, qui oves nonaginta novem in montibus reliquisset, & errantem unam requisisset, qua inventa, plus gaudij sit, quam habebatur in nonaginta novem conservatione lætitiæ. Ovis una, homo intelligendus est, & sub homine uno universitas sentienda est. Sed in unius Adæ errore omne hominum genus aberravit. Ergo nonaginta novem non errantes multitudo Angelorum celestium oppinanda est, quibus in coelo est læticia, & cura salutis humanæ. Igitur, & quærens hominem, Christus est, & nonaginta novem relictis, celestis gloriæ multitudo est, cui cum maximo gaudio errans homo in Domini corpore est relatus. Te Deum.

AD LAUDES, ET PER

Horas,

Antiphona.

Angelis suis Deus mandavit de te, ut custodiant te in omnibus vijs tuis.
Psalm. Dominus regnavit, cum reliq. de Dominica.

Añā. Laudemus Dominum, quem laudant Angeli, quem Cherubim, & Seraphim, Sanctus, Sanctus, Sanctus proclamant.

Añā. Angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui est in coelis.

Añā. Benedictus Deus, qui misit Angelum suum, & eruit servos suos, qui crediderunt in eum.

Añā. Laudate Deum omnes Angeli ejus, laudate cum omnes virtutes ejus.

Capitulum Exod. 23.

Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcedat te, & custodiat in via, & introducat in locum, quem paravi: observa eum, & audis vocem ejus.

Hymn.

Ad Benedictus Añā.

REversus est Angelus, qui loquebatur in me, & suscitavit me, quasi virum, qui suscitatur à somno suo.

Oratio.

Deus, qui ineffabili providentia Sanctos Angelos tuos ad nostram custodiam mittere dignaris: largire supplicibus tuis, & eorum semper protectione defendi, & æterna societate gaudere. Per Dominum.

Ad Tertiam. Añā. Laudemus Dominum.

Cap. Ecce ego, ut supra.

*℟. brev. Stetit Angelus, **
Juxta aram templi. Stetit. ℣.
Habens thuribulum aureum in manu sua. *Juxta. Gloria Patri. Stetit.*

℣. Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini.

℟. De manu Angeli.

Ad Sext. Añā. Angeli eorum
Cap. Exod. 23.

NEC contemnendum putes: quia non dimittet cum peccaveris, & est nomen meum in illo.

℟. brev. Ascendit fumus arom.

Hymnus.

Orbis patrator optime,
Qui, quidquid est potentia
Magna creasti, nec regis
Minore providentia.

Addesto supplicantium
Tibi reorum coetui
Lucisque trepisculum
Lucem novam da mentibus.
Tuusque nobis Angelus
Signatus ad custodiam.
Hic adsit: à contagio
Qui criminum nos protegat.

Serpentis nobis annuli
Calumnias exterminet,
Ne rete fraudulentia
Incauta nectat peccata.

Metum repellat hostium
Nostris procul de sinibus:
Pacem procreet civium,
Fugetque pestilentiam.

Deo Patri sit gloria,
Qui, quos redemit Filius,
Et Sanctus unitus Spiritus,
Per Angelos custodiat.
Amen.

*℣. In conspectu Angelorum
psallam tibi Deus meus.*

*℟. Adorabo ad templum
sanctum tuum, & confitebor
nomini tuo.*

aromatatum : * In conspectu Domini. Ascendit.

✠. De manu Angeli. In conspectu. Gloria Patri. Ascendit.

✠. In conspectu Angelorum psallam tibi Deus meus.

℞. Adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Ad Nonam. Añā. Laudate Deum.

Cap. Exod. 23.

Quod si audieris vocem ejus, & feceris omnia, quæ loquor, inimicus ero inimicis tuis, & affligam affligentes te, præcedetque te Angelus meus.

℞. *brev.* In conspectu Angelorum: * Psallam tibi, Deus meus. In conspectu.

✠. Adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo. Psallam. Gloria Patri. In conspectu.

✠. Adorate Deum.

℞. Omnes Angeli ejus.

In secund. Vesp. Añā. Angelis suis, cum reliq. de Laud. Psalm. Dixit Dominus cum reliq. de Dominica, et loco ultim. Psalm. Confitebor tibi

Dominè in toto corde meo: quoniam, *ut in Vesp. fer. 6.*

Capitulum, Hymn. & y. no. supra in primis Vesp.

Ad Magn. Añā.

Sancti Angeli Custodes nostri, defendite nos in prelio, ut non pereamus in tremendo judicio.

Miss. ut in die 2. Octobr. Tractus: ut in votiv. Angelor.

Deinde fit com. seq. & fer. si occurrat in Quadrages.

Die VIII. Martij.

S. Veremundi Abbat. Regalis Monasterij Hirachens; dup. min. pro utroq. Clero in toto Regno Navarrae.

¶ *Intra Regn. Lect. 2. Noct. prop. seq. In 3. Noct. Ecce nos reliquimus. Miss. Os justi. pro Abbat. Orat. Intercesio.*

¶ *Extra Regn. 2. Noct. Deridesur. de cñi Abbat. 2. loco. reliq. ut supra.*

IN IL NOCTURNO

Lectio iv.

Veremundus natione Navarrus, clarissimis ortus parentibus, ex vico Villatorta, vel ut alijs placet, ab Areillano, ad radices montis

Jur-

Juræ à Stella Civitate duorum ferè passuum millibus distantis, parvulus adhuc, relicta domo, rebusque patrijs, Deo militaturus, Monasterium Hirachense Ordinis Sancti Benedicti, sub disciplina Munij Abbatis, ingressus est: ubi mirum dictu, quanta morum integritate, quanta virtutum perfectione, vel in ipsa pueritia, reliquos sui temporis superabat. Cilicio, jejunijs, vigilijs, & orationibus, domabat corpus, ne gravaret animam. Cæterum, cum in dies semper iret de virtute in virtutem, in mortui Abbatis, avunculi sui, locum sufficitur.

℞. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

✠. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei: Et dedit illi, &c.

Lectio v.

Pastor electus, non mores mutavit, sed & cæteros, & se ipsum, virtutibus

quotidie superabat. Quod miraculorum signa frequenter manifestabant: sive, dum futura prædicit: sive, dum menses Monasterij, in area ardetes, oratione sola extinguit: sive, dum latrones, greges, & armenta Monasterij deprædantes, permanere immobiles facit: sive, dum demones à corporibus obsessis relegat: sive, dum cæcos illuminat, & infirmos sanat: sive denique, dum pluvias, & alia postulat à populo, à Deo impetrat. Præter cætera tamen in pauperes, & alios fideles, munificentissimus fuit: quamobrem mira, & stupenda, per ipsum operatus est Dominus. Contigit enim (inter alia multa) ut ingens fames totum Regnum Navarræ depopularetur: qua miserabili plaga coacti multi ad Sanctum virum elemosynam petitori confluebant. Ingravescente verò in dies fame, multitudo circiter trium hominum millium convenit: verum, cum domi non esset, unde tanta multitudo reficeretur, ingens clamor, &

Dz

ulu-

ulatus oritur; nam fame confectis vix erant vires quodam eundi; quare periclitandum erat, nisi à Patre subveniretur.

¶. Amavit eum Dominus, & ornavit eum. Stola glorie induit eum. Et ad portas Paradisi coronavit eum.

¶. Induit eum Dominus lorica fidei, & ornavit eum. Et ad portas Paradisi, &c.

Lectio vi.

Quod mirandum spectantem vehementer dolens, accessit ad Altare sacrum peracturus: & ecce, dum ad illum locum ventum esset, in quo Sacerdos orat pro populo, & lacrymis à Deo postulat auxilium, columba alba, de coelo descendens, super singulorum capita, quasi illos tangens, volitabat; atque mox, cunctis videntibus, in coelum rediit. Quo tantum virium, tantamque saturitatem unusquisque sensit, ac si splendidissimis, & variis cibis esset refectus. Qua de re Deo gratias exhibentes leti redierunt ad pro-

pria. His igitur, & alijs miraculis Monasterium, quod satis illustre tota Hispania Veremundus accepit, insignis fama sanctitatis reddidit augustius. Felici tandem resolutus morte, migravit ad Christum, anno Domini millesimo nonagesimo secundo, octavo Idus Martij, cum Monasterium Hircanense rexisset quadraginta, & amplius annis.

¶. Iste homo perfecit omnia, quia locutus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingredere in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus.

¶. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad coelestia regna. Quia te vidi. Gloria Patri. Quia te vidi, &c.

IN III. NOCTURNO.

Homil. in Evang. Ecce nos reliquimus, &c. *de communi Abbat.* Si venerit in Quadrages. Nona lectio erit de. Homilia feriae, & comm. istius ad Laudes.

Missa: Os Justi. de communi Abbat. cum commem. fer.

feriae, & in fine Evangelium istius, si venerit in Quadrages.

In secundis Vesp. à Capit. de seq. festo Sanctae Franciscæ Romanæ Vid. cum commem. S. Veremundi, & fer.

Die XV. Martij.

S. Raymundi Abbat. Regalis Monasterij S. Mariæ de Fitero, & Fundatoris Ordinis de Calatrava, dup. min. pro utroque Clero Regn. Navarrae.

In primis Vesp. à Capit. fit de eo, de communi Confessor. non Pontificum præ. sequentia. In hymno mutatur tertius versus, & dicitur Hac die lætus meruit supremos laudis honores, cum commem. S. Florentinae Virg. & feriae.

ORATIO.

Deus, qui Beato Raymundo Abbati preliari prelia tua, & fidei inimicos superare dedisti, concede, ut ejus nos intercesione muniti ab hostibus mentis, & corporis, liberemur. Per Dominum nostrum, &c. *Et fit commem. far. Lect. 1. Noct. Beatus vir*

de 2. loco Confys. non Pontif.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Raymundus, Canonicus Ecclesie Turiasonensis in Regno Aragoniae, quo Divina, procul à mundi strepitu, liberius contemplaretur, superno spiritu afflante, in solitudinem se recepit. Deinde, cum Cisterciensium Monachorum fama undequaque diffunderetur, illud amplexus est Institutum, ac, longè, lateque evulgata ejus vite sanctimonia Abbas Monasterij Beate Mariæ de Fitero constitutus est. Postquam verbo, & exemplo ad omne opus pietatis suos induxisset, copiosum exercitum Fidelium collegit, Castrum de Turrungen, & Calatravam à Mauris tuendam, de manu Sanctij Castellellæ Regis suscepit; ac peritia rei militaris mirabiliter pollens, Saracenos fugavit, multasque urbes expugnavit. Novè, & usque ad ea tempora inaudito exemplo Raymundus Monachorum Militiam con-

conjunxit. Ordinem Militarem de Calatrava nuncupatum, & in tota Europa celeberrimum, ac à pluribus Summis Pontificibus approbatum, instituit, sub regula, legibus, & visitatione Cisterciensium: ex quo alij Ordines Militares, de Alcantara, de Christo, de Avibus, de Montesia, de Monte-franco, de Monte-gaudio, & de Truxillo, eidem Religioni Cisterciensi subiecti prodierunt.

¶. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem eternam.

¶. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Et dedit, &c.

Lectio v.

HÆC fuere primæ semina Inclytæ militiæ, sub qua tot viri, tot Principes, tot Duces, tot etiam aliæ Religiosæ militiæ profiterentur. Hujus novi Ordinis milites quandiu à prælio abstinebant, adamusim observabant victum, vestitum, psalmodiam, contem-

plationem, opus manuum, silentium, vigiliæque, ac denique mutuam quotidiano- rum defectuum proclamationem, ut nihil minus à Monachis efficerent. Hinc præceptum est communi assensu, & deliberatione Capituli Generalis Cisterciensis, ut illius Ordinis milites essent filij Monasterij Morimundi; utque Abbas, & domus eadem, in eos jus illud filiationis haberet, quale in Morimundo noscitur habere Cistercium. Eisdem militiæ Beatus Raymundus ultra ipsam Calatravæ arcem, & oppidum, pluræ alia loca, & castra acquisivit.

¶. Amavit eum Dominus, & ornavit eum: stollam gloriæ induit eum: * Et ad portas paradisi coronavit eum.

¶. Induit eum Dominus loriceam fidei, & ornavit eum. Et ad portas Paradisi, &c.

Lectio vi.

TAmدم vir sanctus utriusque militiæ, Coelestis, & terrenæ, supremus ductor, post multas victorias paratas de Saracenis, plures de

Do-

demone, post caputiatas galeas orbi inductas, cunctis fidei inimicis formidabiles, post homines aptatos utriusque armis, qui, & ad sonitum Buccinæ leones, & ad Tympani ictum agnos, illud in prælio, hoc in claustris, imitarentur, plenus dierum, & virtutum, anno salutis millessimo, centesimo, sexagesimo tertio, & sexto regiminis Ordinis à se inchoati, animam emisit, multis post mortem miraculis illustris. Sacra ejus corporis exuviae Toletum translatae in Monasterio Montis Sion, auctoritate Pauli Papæ Secundi, litteris datis die decima quinta mensis Martij anno millessimo quadringentesimo sexagesimo octavo, super Altaris Aram ad Epistolæ cornu decenter collocatae fuerunt, additis à Summo Pontifice Indulgentiis ijs, qui eum locum devote visitaverint.

¶. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: ingredi in requiem meam: * quia te vidi juxta coram me ex om-

nibus gentibus.

¶. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad Coelestia regna. Quia te, &c. Gloria Patri, &c. Quia te, &c.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelij secundum Lucam. Cap. 3.

Lectio vii.

IN illo tempore: dicebat Joannes ad turbas, quæ exhibant, ut baptizarentur ab ipso: Genimina viperarum, quis ostendit vobis fugere à ventura ira? Et reliqua.

Homilia Sancti Bernardi Abbatis in exortatione ad milites Templi.

SI percutere in gladio omnino fas non est Christiano, cur ergo præco Salvatoris contentos fore suis stipendijs Militibus indixit, & non potius omnem eis Militiam interdixit? Sed secure dissipentur gentes, quæ bella volunt, & abscindantur, qui nos conturbant. Exeratur gladius uterque Fidelium in cervices inimicorum, ad destruendam omnem akitudinem

cxv

extollentem se adversus scientiam Dei, quæ est Christianorum fides; ne quando dicant gentes: ubi est Deus eorum? Porro imminente bello, intus fide, foris ferro, non auro se muniant, quatenus armati, & non ornati, hostibus metum incutiant, non provocent avaritiam. Deinde non turbulenti, aut impetiosi, & quasi ex levitate præcipites, sed consulte, atque cum omni cautela, & providentia, se ipsos ordinantes, & disponentes in aciem, juxta quod de Patribus scriptum est: Veri propecto Israelitæ procedunt ad bella pacifici.

✠. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum.

✠. Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni malo, permanens in innocencia sua. Ipse intercedat pro peccatis, &c.

Lectio viij.

AT verò, ubi ventum

fuerit ad certamen, tum deum pristina lenitate postposita, tamquam si dicerent: Nonne, qui oderunt te, Domine, oderam, & super inimicos tuos tabescebam? Ir-ruunt in adversarios, hostes velut oves reputant, nequaquam, etsi paucissimi, vel servam barbariem, vel numerosam multitudinem formidantes. Noverunt siquidem, non de suis presumere viribus; sed de virtute Domini Sabaoth sperare victoriam, cui nimis facile esse confidunt, juxta sententiam Machabei: concludi multos in manu paucorum; & non esse differentiam in conspectu Dei coeli, liberare in multis, & in paucis, quia non in multitudine exercitus est victoria belli, sed de coelo fortitudo est. Ita denique miro quodam, ac singulari modo cernuntur, & agnis mitiores, & leonibus ferociiores, ut pene dubitem, quid potius censeam appellandos, Monachos videlicet, an milites, nisi quod utrumque forsitan congruentius nominarim,

communi Abbatum præ-
sequentia.

ORATIO.

Deus, qui Beato Raymundo Abbati præliari prælia tua, & fidei inimicos superare dedisti, concede, ut ejus nos intercessionem muniti ab hostibus mentis, & corporis liberemur. Per Dominum nostrum, &c.

✠ Sequentia Sancti Evangelij secundum Luc. Cap. 3.

In illo tempore: Dicebat Joannes ad turbas, quæ exhibant, ut baptizarentur ab ipso: Genimina viperarum, quis ostendit vobis fugere à ventura ira? Facite ergo fructus dignos poenitentiae, & ne exeperitis dicere: Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis, quia potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abraham: jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor non faciens fructum bonum excidetur, & in ignem mittetur. Et interrogabant eum milites, dicentes: quid faciemus nos? Et ait illis: neminem concu-

E

tia

rim, quibus neutrum deesse cognoscitur, nec Monachi mansuetudo, nec militis fortitudo. De qua quid dicendum, nisi quod à domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris? Tales sibi elegit Deus, & collegit à finibus terræ Ministros ex fortissimis. Israel, qui verè lectulum Salomonis vigilanter, fideliterque custodiant omnes tenentes gladios, & ad bella glottissimi.

✠. Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quando revertatur à nuptijs.

✠. Vigilate ergo, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et vos similes, &c. Gloria Patri, &c. Et vos similes.

Nona lect. dicit. de Homil. occurrenti. Quod si contigerit hoc festum transferri extra Quadrag. nona lect. dividitur ab illis verbis: Ita denique. In laud. fit commemor. fer.

Missa dicitur Os Justi de

tiatis, neque calumniam faciatis, & contenti estote stipendijs vestris.

Cetera ut in dicto comm. Abbatum.

APRILIS.

Fer. 3. post oct. Pasch. In Dedicatione Eccles. Cathed. Pompel. Dup. 1. clas. in tota Dioces. In Civit. cum Octav. Et extra eam sine Octava. Omnia de commun. Dedicat. Eccles. cum Allel. in fine Invitat. Añ. 7. & 3. & Psalm. Nocturn. dic. sub prima Añ.

MAJUS.

Die IX. Maij.

S. Gregorij Ostiensis Ep. & Conf. dup. in tot. Dioc. Lect. 1. Noct. de Script. 2. & 3. Noct. de cñi 1. loco. Miss. Statuit.

Die X. Maij.

S. Martini Loynaz M. Dup. in Diac. Lect. 1. Noct. de script. In secundo Noctur. Sermo Sanct. Ambrosij, Dignum, & congruum, de commun. Mart. temp. Pasch. de primo loc. In 3. Noct. Hom. Ego sum vitis vera, de eodem commun. nona lect. & com. S. Gordiani, & Mart. eorum Añ. in

Laud. de 1. Vesp. ejusd. com. ORATIO.

PRæsta, quesumus, Omnipotens Deus: ut qui Beati Martini Martyris tui, &c.

Si hoc festum venerit in fer.

2. Rog. vel Vig. Ascens. Lect.

1. Noct. Fratres, debitores sumus, ut in comm. plurim. Martyr. extra temp. Pasch.

Si autem venerit in Vigil. Pentec. vel in ipsa die, trans-

fertur post ejus oct. Et tunc omnia de com. unius Mart.

extra temp. Pasch. Lect. 1.

Noct. de script. In secundo

Noct. sermo Sanct. August.

Ep. Triumphalis, &c. In 3.

Noct. Homil. S. Gregor. Pap.

Si quis vult. de communi de secundo loco.

Fer. III. post Fest. Ss. Trinit.

In festo Reliquiar. Ecclesie Cathed. Pomp. Dup. in tot. Dioces. ex concess. Sixti V.

Omnia de communi plurimor. Martyrum.

In primo Noct. Lect. de script. in secundo Noct. Nemo est, qui nesciat, de communi plur. Mart. In tertio Noct. Exang. Descendens Je-

sus

sus de monte, de eodem com.

ORATIO.

PROpitius, quesumus Domine, nobis famulis tuis per Sanctorum tuorum, quorum reliquie in hac (vel illa) continentur Ecclesia, merita gloriosa: ut eorum pia intercessionem ab omnibus semper protegamur adversis. Per Dominum.

In alijs Eccles. præter. Cathedr. non dicitur in Oratione, in hac, sed in illa.

JUNIUS.

Die XIV. Junij.

Festum S. Exuperij Ep. & Conf. Dup. Omnia ut in communi Confes. Pontif. Oratio. Da quasumus.

Lect. primi Noct. de script. In secundo, & tertio Noct. de commun. de primo loco.

JULIUS.

Die VII. Julij.

In Festo S. Firmini Ep. & Mart. & Patron. Diac. & Regni, Dup. 1. clas. cum Oct. Omnia de communi unius Martyr.

ORATIO.

DEus, qui per fidei præconium, & passionis agonem Beatum Firminum Episcopum, & Martyrem immortalitatis laurea coronasti: concede propitius; ut cujus celebramus triumphum, assequamur, & præmium. Per Dominum.

Lect. 1. Noct. A Mileto; ut in communi unius Mart.

In 2. Noct. Lect. iv.

Firminus Pompelone nobilibus parentibus Firmo, & Eugenia natus, una cum illis à Beato Saturnino Episcopo Tolosano baptizatus est, à quo & Honesto Presbytero, ut Christiana Religione imbueretur, traditus, tantum in ea profecit, ut Regionem circumquaque Evangelicis documentis, & vite sanctitate illustraret. Episcopus Pompelonensis creatus, terrenis facultatibus in pauperes erogatis, ad munus Apostolicum se accingens, cum intelligeret per universam Galiam inferri persecutionem Christianis

E2

Pom-

Pompelone discedens, multas Galliarum Urbes perlustravit, atque ab Idolorum cultu innumeram multitudinem Aggenensium, & Andegavensium ad Christi fidem convertit; Domino ejus doctrinam multis miraculis confirmante.

Re. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

✠. Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

INde Bellovacum petens cum pro stirpanda Idolatriæ superstitione plurimum laboraret à Valerio Præsidente comprehensus, & flagellis usque ad necem cæsus, in carcerem conjectus est. Sergio autem Valerij successoris reservatus, eo loco in ediam, & squallorem diù patienter tulit: sed vi à Populo liberatus in ea Civitate diutius prædicavit. Ecclesiam in honorem Protomartyris Stephani, aliasque nonnullas construxit. Inde

Ambianum perrexit, ubi quadraginta dierum spatio, multis editis miraculis, tria hominum millia ad Christi fidem convertit, Sacroque Baptismate abluit. Porro Sebastianus, & Longinus Præsides, cum certò scirent Firmini prædicatione multas suæ Provinciæ Urbes Idolis contemptis, Christum colere, Treveris Ambianum, quam celerrimè advenerunt: Et Firminum graviter objurgatum, quod contra Imperialia edicta novam Religionem induceret in carcerem detrudunt. At populi seditionem veriti, in tempestæ noctis silentio, eum capite plecti jusserunt septimo Kalendas Octobris.

Re. Desiderium anime ejus tribuisti ei, Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. ✠. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

EJus Corpus Faustinianus Senator, qui ab ipso Firmino fuerat lavacro Baptisma-

tis

tis regeneratus, clam sepelivit: quod ibi latuit usque ad Theodoricum Regem, quo tempore Salvius Venerabilis Ambianensium Antistes assiduis precibus à Deo impetravit, (ingente super sepulchri locum lumine radiante, & ex eodem suavissimo odore ad vicina usque oppida flagrante) Sancti Martyris reliquias sibi revelari. In quarum translatione, elementa etiam ipsa visa sunt ei obsequium præstitisse. Nam Idibus Januarij, cum hiems esset horrida, subito omnes Regionis arbores, floribus, & foliis virentibus vestitæ, pratensis lilijs, ac rosis plena omnibus arridebant. Denique multi egroti, & infirmi ob merita S. Firmini illa die integram sanitatem recuperarunt.

Re. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. ✠. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam,

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 12. d.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis; nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

Homil. S. Augustini Episcopi. Tract. 51. in Joan. sub. med.

IPse Dominus Jesus erat granum mortificandum, & multiplicandum: mortificandum infidelitate Judeorum, multiplicandum fide populorum. Jam verò exhortans ad passionis suæ sectanda vestigia: Qui amat, inquit, animam suam, perdet eam. Quod duobus modis intelligi potest: Qui amat, perdet: id est, si amas, perdes. Si cupis vitam tenere in Christo, noli mortem timere pro Christo. Item alio modo: Qui amat animam suam, perdet eam: noli amare, ne perdas: noli amare, in hac vita, ne perdas in æterna vita.

Re. Corona aurea super

caput

caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. y. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

HOc autem quod posterius dixi, magis habere videtur Evangelicus sensus. Sequitur enim: Et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Ergo, quod supradictum est, qui amat (sub intelligitur in hoc mundo) ipse utique perdet: qui autem odit (utique in hoc mundo) in vitam æternam ipse custodit eam. Magna, & mira sententia, quemadmodum sit hominis in animam suam amor, ut pereat, odium, ne pereat. Si malè amaveris, tunc odisti: si bene odieris, tunc amasti. Felices, qui oderunt custodiendo, ne periant amando.

xx. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicium non timuit,

nec terrenæ dignitatis gloriam quæsit, sed ad coelestia regna pervenit. y. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Qui. Gloria. Qui.

Lectio ix.

Sed vide ne tibi subrepat, ut te ipsum velis interimere, sic intelligendo, quod debes odisse in hoc mundo animam tuam. Hinc enim quidam maligni, atque perversi homines, & in seipsis crudeliores, & scelertiores homicidæ, flammis se donant, aquis se præfocant, præcipitio se collidunt, & pereunt. Hoc Christus non docuit: imò etiam diabolo præcipitum suggerenti respondit: Redito satanas: scriptum est: Non tentabis Dominum Deum tuum. Petro autem dixit, significans qua morte clarificaturus erat Deum: Cum esses junior, cingebas te, & ambulabas, quo volebas, cum autem senueris, alter te cinget, & feret, quo tu non vis. Ubi satis expressit, non à se ip-

so, sed ab alio debere occidi, qui vestigia sequitur Christi.

Quando hoc fest. venerit in Sabbato, in secundi Vesper. fit comm. S. Elisabeth, & Dominica occurrentis.

Dominica infra oct. S. Firmini, quæ est prima post oct. Apostolor. Petri, & Pauli, fit de festo Corona Domini. Dup. mai. cujus officium fit, ut infra ponitur.

Et si in dicta Dominica venerit octava S. Firmini. Officium Corona Domini fit in Dominica sequent. prima post octav. Sanct. Firmini, quæ erit die xxi Julij.

Die VIII. Julij. Secunda die infra oct. S. Firmini, fit officium de Sancta Elisabeth, ut in Breviar. sine commemor. octav. In secund. Vesp. fit comm. octav. S. Firmini, si de illa die sequenti sit agendum, non autem si officium diei seq. recitandum sit de alio.

Die IX. Julij. Tertia die infra oct. de ea sem. cum commemor. octav. S. Elisabeth.

In primo Noct. Lect. de scrip. occur.

In secundo Noct.

Sermo Sancti Augustini Episc. Sermones 44. de Sanctis.

Lectio iv.

Patienter permittunt egroti se à medicis secari, uti, & varijs amaritudinum confractionibus anxari, ut temporali tandem restituantur sanitati. Quanto magis Sanctus Firminus longè animè toleravit omnem acerbitatem tormentorum temporalium, ut coronaretur in misericordia, & miserationibus, & in bonis saciaretur desiderium suum? In torculari itaque conculcari voluit, ut tamquam uba matura in vinum deceretur, & vinum malorum granatorum dilecto suo propinaret, quo mentes religiosæ ebrietate sciunt viriliter conculcare, & ad æterna iretortis oculis anhelare.

xx. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. y.

¶. Descenditque.

Lectio v.

Qui ergo in tyrocinio suo mundanas contempsit divitias: qui corporales etiam refrenavit illecebras: qui in provectu militiæ suæ multas est perpessus injuriās, in perfectione sacrificij, nihil sibi reservans, se ipsum obtulit holocaustum, bibens illum calicem pretiosum, quem sedens ad magnam mensam sacre lectionis, sibi prius ab invitatore suo viderat appositum. Cujus mors, quantumcumque videatur in conspectu reproborum despicibilis, in oculis tamen ejus est pretiosa, qui in sanctis suis est mirabilis. At ipse enim primò vocavit militem suum, ipse magnificavit, ipse justificavit, ipse dedit ei pugnare, ipse dedit, & vincere. Longè est dissimilis hæc militia mundanæ militiæ, in qua victores existimantur, qui quod malè desiderant, assequuntur: qui lætantur, cum malè fecerint, & exultant in rebus pessimis.

¶. Desiderium animæ ejus

tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. ¶. Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

In Christiano ergo agone manifesta est poena, occulta victoria, secundum quod ex persona martyrum clamat Psalmista: Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis. In Deo faciemus virtutem: tamquam si dicerent victoria nostra gloria nostra intus est, non foris est: foris despecti, intus dilecti. ¶. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. ¶. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus; & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

De homilia S. Augustini Episc.

Quid sit ministrare Christo cui operi merces tanta proponitur, hoc potius debemus inquirere. Si enim hoc putaverimus esse Christo ministrare, ea quæ sunt corpori necessaria præparare, aut cenanti cibum coquere, vel apponere, vel poculum dare, poculumque miscere: fecerunt hoc illi, qui potuerunt illum in corpore habere presentem, sicut Martha, & Maria quando Lazarus unus erat ex discumbentibus. Sed eo modo, Christo etiam Judas perditus ministravit. Nam, & loculos ipse habebat: & quamvis ex eis, quæ mittebantur, sceleratissime furaretur, per illum tamen etiam necessaria parabantur.

¶. Corona aurea super ca-

put ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ¶. Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Nullo modo igitur de hujusmodi ministro diceret Dominus: ubi sum ego, illic, & minister meus erit: & si quis mihi ministraverit honorificabit eum Pater meus: quoniam Judam talia ministrantem, reprobantem, potius quam honoratum, videmus.

¶. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quærivit sed ad Coelestia Regna pervenit.

¶. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

Ut quid ergo alibi quæramus, quid sit ministrare Christo, & non potius in istis ipsis verbis agnoscimus? Cum

F

enim

enim dixit: si quis mihi ministrat, me sequatur; hoc intelligi voluit, ac si diceret; si quis me non sequitur, non mihi ministrat. Ministrant ergo Jesu Christo, qui non sua quaerunt, sed quæ Jesu Christi. Te Deum.

In secund. Vesp. à Cap. de Septem Fratribus, comm. oct. S. Firmini, & S. Elisabeth.
Die X. Julij. *Quarta die infra oct. fit. Offic. de Sept. Fratr. & ut in Brev. cum com. oct. S. Firmini, & S. Elisabeth.*

Die XI. Julij.
Quinta die infra oct. de ea sem. cum com. oct. S. Elisabeth, & S. Pij P. & M.

In I. Noct. Lect. de script.

In secundo Noct.
Sermo S. Petri Chrysologi.
De Sancto Apollinari 128.
Lectio iv.

Merito Sanctus Firminus, quia juxta mandatum Dei sui perdidit animam suam, eam invenit in vitam sempiternam. Beatus, qui ita cursum consumavit, fidem servavit, ut verè primus à credenti-

bus suo reperiretur in loco. Nec eum quisquam Confessoris vocabulo minorem credat esse, quam Martyrem quem Dei nutu quotidianum, & multiplicem reversum conspiciat ad agonem. Audi Paulum dicentem: quotidie morior: semel mori parum est eum qui potest Regi suo gloriosam sapè de hostibus referre victoriam.

De. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. *Ps.* Descenditque.

Lectio v.

NON tam mors, quam fides, & devotio martyrem facit: & sicut virtutis est in acie, in conflictu pro Regis amore succumbere; ita perfectæ virtutis est diu agere, & consummare certamina. Non ideo persecutus est martyrem, quia non intulit mortem, sed probavit martyrem, quia non elicit fidem, iniecit tela, quæ potuit, & omnia armorum suorum genera callidus

exc-

exegit inimicus: nec tamen fortissimi ductoris movere mentem potuit, aut temerare constantiam.

De. Desiderium animæ ejus: tribuisti ei, Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. *Ps.* Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et.

Lectio vi.

Sed ut propugnatorem suum sibi Ecclesia sancta retineret, Christo vehementer occurrit, ut vincenti justitiæ reservaret coronam, & sibi belli tempore præliatoris sui præsentiam condonaret. Et quid plura, fratres? Egit, egit Ecclesia Sancta mater, ut nusquam à suo separaretur Antisite. Ecce vivit, ecce ut bonus Pastor suo medius assistit. in gregem: nec umquam separatur spiritu, qui corpore præcessit ad tempus: extinctus est diabolus, persecutor occubuit, ecce regnat, & vivit, qui pro Rege suo desideravit occidi, qui vivit, & regnat Deus per

omnia sæculorum sæcula,

De. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. *Ps.* Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus, & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi graum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

De homilia S. Augustini Ep.
Ex tract. 15. in Joann.

Minister est Christi usque ad illud opus magnæ charitatis, quod est animam suam pro fratribus ponere, hoc est enim, & pro Christo ponere: quia & hoc propter sua membra dicturus est, cum pro istis fecistis, pro me fecistis. De tali quippè opere etiam

Fa

se

se ministrum facere, & appellare dignatus est; ubi ait: sicut filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & animam suam pro multis ponere. Hinc ergo est unusquisque minister Christi, unde est minister, & Christus. Sic ministrantem Christo, honorificabit Pater ejus honore illo magno, ut sit cum Filio ejus, nec umquam deficiat fidelitas ejus.

Re. Corona aurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. Quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Cum ergo auditis, fratres, Dominum dicentem: ubi ego sum; illic, & minister meus erit: nolite tantummodo bonos Episcopos, & Clericos cogitare: etiam vos pro modulo vestro ministrare Christo bene vivendo, eleemosynas faciendo, nomen, doctrinamque ejus, quibus potueritis, praedicando, ut unusquisque

etiam Pater familias hoc nomine agnoscat paternum affectum suae familiae se debere. Pro Christo, & pro vita aeterna suos omnes admoneat, doceat, hortetur, corripiat, impendat benevolentiam, exerceat disciplinam.

Re. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas iudicum non timuit, nec terrenae dignitatis gloriam quaesivit: sed ad coelestia regna pervenit. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Nona lect. de S. Pio Papa. Mart. ut in Breviar. Aña. pro ejus com. Iste sanctus, ut in primis Vesp.

Vesp. de S. Joan. Gualbert. Conf. cum com. octavar. Ss. Naboris, &c. Mm.

Die XII. Julij. Sexta die infra oct. sic Offic. de S. Joann. Gualbert. Conf. dup. ut in Brev. cum com. octavar. Ss. Naboris, &c. Mm. In secundis Vesp. com. S. Anacleti P. Mart. & octavar.

Die

Die XIII. Julij. Septima die infra oct. sic de S. Anacleto P. Mart. sem. ut in Brev. com. oct. Aña. Iste Sanctus, Gloria, & honore. Oct. S. Elisabeth.

Vesp. de oct. S. Firmini ut in primis Vesp. festi. com. S. Anacleti, & oct.

Die XIV. Julij.

In die oct. S. Firmini Dup. omnia ut in die cum com. oct. S. Elisabeth.

Lect. primi Noct. de script.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joannis Chrysost.

De S. Ignatio tom. 5.

Lectio iv.

Tempus animadvertite, fratres, quod dignitatem Episcopalem Beatus Firminus est assecutus: neque enim est eadem nunc, quae tunc erat Ecclesiam gubernandi conditio: non aequalis est labor viam tritam, & planè paratam post multos ingredi viatores, atque eam, quae nunc primò secanda est, quaeque praecepta, & saxosa, ferisque plena, nec ullum adhuc viatorem admisit. Tunc autem quocumque quis

oculos verteret, ubique praecipua, barathra, & bella, & pugnae, & pericula: Imperatores, & Reges, & Populi, & Civitates, & gentes, & domestici, & alieni credentibus insidias tendebant.

Re. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem aeternam.

Re. Descenditque.

Lectio v.

Quemadmodum igitur gubernatorem admiramur, non quod vectores possint in portum incolumes ducere, cum mare tranquillum est, cumque navis fertur ventis secundis, sed cum insaniante pelago, ventisque saevientibus, qui in navi sunt inter se disentiunt, magna tempestate intus, & foris navigantes exagitant, navim tamen potest dirigere, & conservare: sic eos, qui tunc Ecclesiam regabant, multo magis, quam illos, qui eam in praesenti gubernant, suspicere debemus, & admirari, quando multa bella intus, & foris, quando fidei plan-

planta imbecilior erat adhuc, & diligentia magis indigebat: quando veluti modò genitus infans Ecclesiæ, populus, magnam providentiam, atque sapientiam animæ, à qua nutriendus esset, postulabat.

Re. Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. V. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Verum ne totum, tempus in Episcopatus consideratione collocantes ab ijs, quæ ad eum uti martyrem spectant, enarrandis excludamur, age, ad illius certamina contendamus. Versutus enim diabolus, & ad struendas aptus insidias, existimabat, si Pastores sustulisset, & ovilia se facile direpturum. Sed, qui comprehendit astutos in eorum astutia, ostendens Ecclesias suas non ab hominibus gubernari, sed eos, qui in ipsum credunt,

semper à se regi id fieri permittebat; ut cum cerneret, rectoribus sublati, non tamen religionem deleri, nec veritatis prædicationem extinguí, sed potius augeri: ex rebus ipsis, & ipse, & qui ei inserviebant, omnes intelligerent Christianorum disciplinam non ab hominibus pendere, sed in coelis radices agere, Deumque esse, qui ubique Ecclesias tueretur.

Re. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. V. Cibavit illum Dominus panem vite, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et, Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio 5. Evangelij secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis; nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum mæt, Et peliqua.

Ho.

Homil. S. Joannis Chrysost. Homil. 66. in Joann.

Dulcis præsens vita est, & multæ Plena voluptatis, non tamen omnibus, sed ijs tantum, qui illi sunt affixi. Quod si quis in coelum suspenderit, & quæ ibi præclara sunt, contemplatus fuerit, statim hanc contemnet, ac nullius prætij existimabit. Nam, & corporum pulchritudo, quo ad pulchrius non deprehenditur, in admiratione habetur: cum verò aliud præstantius apparuerit, illa prior despicitur. Quod si illam pulchritudinem, etiam nos intueri voluerimus, & coelestis regni speciem considerare, confestim nos hujus sæculi vinculis dissolvemus.

Re. Corona aurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. V. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Vinculum namque est terrenarum rerum affectio:

ad ejus dissolutionem, ut nos induceret Christus, quid dicat attende: Qui amat animam suam, perdet eam: & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Enigmati simile hoc dictum videtur: non tamen ita est, imò verò præcipue sapientiæ plenum. Et quomodo, qui amat animam suam, perdet eam? Qui absurdus ejus cupiditatibus obtemperat, qui præter debitum ei indulget, quemadmodum, è contrario, qui odit eam in hoc mundo, custodit eam: hoc est, qui non paret ei, cum noxia jubet.

Re. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriã quæsiuit: sed ad coelestia regna pervenit.

V. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

ET non dixit, qui non paret, sed qui odit. Sicut enim, quos odio habemus, ne

vocem quidem audire, nec vultum eorum videre æquo animo patimur: ita & animæ, si quid præter Dei voluntatem nobis imperat, vehementer aversari oportet. Cum enim jam de morte ad eos verba facturus esset, de morte videlicet sua, & prævideret eorum tristitiam, & exanimationem, per excessum loquutus est, inquiens: Quid dico, si mortem meam generosè non feretis. Nisi vos ipsi moriamini, nulum vos sequetur emolumentum. Te Deum.

In secundis Vesp. à Cap. sic diei Oct. S. Elisabeth, ut in 1. Vesp.

Dominica post Oct. Apostol. Petri, & Pauli. In festo Corona Domini. Dup. maj.

Si hoc fest. venerit in die S. Firmini transfertur in sequentem Dominicam post ejus Oct.

Ad Vesperas, Añ.

Adest nova solemnitas, cum reliq. de Laud. Psalm. Dixit Dominus: cum reliq. de Dominica, & loco ult. Psalmi, dicitur. Laudate Dominum omnes gentes.

Capitulum. Cant. 3.

EGredimini, & videte filiæ Sion Regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua.

Hymnus.

ÆTerne Rex altissimè,
Reddens coronas perditas,
Da coronæ sanctissimæ
Laudes profferre debitas,
Corona Christi capitis,
Signum nostræ tristitiæ,
Honoribus exhibitis,
Det nunc vocem letitiæ.
Sertum signat victoriam,
Qua Christus mortē expulsi,
Qua donat nobis gloriam,
Quæ caput nostrum sustulisti.
In tanto diademate
Rosa floret cum lilio,
Cum utriusque Pneumat.
Sit laus Patri, & Filio. Amē.
V. Tuam coronam adoramus Domine.
R. Tuam gloriosam recolimus passionem.

Ad Magnificat, Añ.

Consecrator coronæ spineæ, perpetuæ largitor laureæ, fons almæ bonitatis celebrantes tanta solemnità
duc

duc ad illa festa felicia supernæ Civitatis, ubi vera sunt gaudia.

ORATIO.

Præsta, quæsumus omnipotens Deus, ut qui in memoriam Passionis Domini nostri Jesu Christi coronam ejus spineam veneramur in terris, ab ipso gloria, & honore coronari mereamur in coelis. Qui tecum vivit.

Deinde sic com. Dominica occur. & infra Oct. S. Firmini.

Ad Matut. Invitat.

Jubilemus Christo Regi Dominos * Qui post coronam spineam, coronam confert gloriæ.

Psalm. Venite exultemus.

Hymnus.

Sacræ Christi celebremus Coronæ solemnità,
Et ipsius revocemus
Ad mentem præconia,
Ut impleta comprobemus
Legis vaticinia
Inter vepres demonstratur,
Vervex hærens cornibus,
In quo Christus figuratur
Coronandus sentibus:

Deus vivit, immolatur
Homo pro hominibus.
Sinæ rubus inflamatur,
Nec tamen comburitur
Ignis spinis coronatur,
Quo culpa consumitur,
Nec læditur, sed sacratur
Spina dum sic tangitur.
Arcam, mensam, & altare
Sertum ambit aureum,
Et sculptura cingit mare
Sacerdotum æneum, (re
Quæ nunc Christi signat claud
Diadema spineum.
Gloria, & honor Deo,
Usquequaque altissimo,
Una Patri, Filioque,
Inclito Paraclito,
Cui laus est, & potestas
Per æterna sæcula. Amen.

In primo Noct. Añ.

Spineos aculeos suffert vtr
beatus, impio iudicio morte
condemnatus.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non abiit
in consilio impiorum,
& in via peccatorum non stetit: * & in cathedra pestilentie non sedit.

Sed in lege Domini voluit

G

LAS.

tas ejus: * & in lege ejus meditabitur die, ac nocte.

Et erit tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum: * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet: * & omnia, quaecumque faciet, prosperabuntur,

Non sic impij, non sic: * sed tanquam pulvis, quem projicit ventus à facie terræ.

Ideo non resurgent impij in judicio: * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum: * & iter impiorum peribit.

Añā. Spineos aculeos suffert vir beatus, impio judicio morte condemnatus.

Añā. Reges terræ, & omnes populi novum carmen agite de corona Domini.

Psalmus 2,

Quare fremuerunt Gentes, * & populi meditati sunt inania?

Assiderunt Reges terræ, & Principes convenerunt in unum: * adversus Dominum,

& adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum: * & projiciamus à nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in coelis, iridebit eos: * & Dominus subvertet eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua: * & in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me, * Filius meus es tu, ego hodie genui te,

Postula à me, & dabo tibi Gentes hæreditatem tuam, * & possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga ferrea: * & tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite: * erudimini, qui judicatis terram.

Servite Domino in timore: * & exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus: * & pereatis de via justa.

Cum

coronatus incedit: sed ipsa ejus corona cruciatus est illi, & mille puncturis speciosum ejus verticem divulnerat. Regali purpura induitur, sed potius in ea despicitur, quam honoratur. Sceptrum in manu gestat, sed eo ipso caput ejus reverendum feritur. Adorant coram ipso positis in terra genibus, & regem conclamant, & continuo ad conspuendum amabiles genas ejus subsiliunt, maxillas palmis concutunt: & honorabile collum exhonorant. Vide anima mea quomodo per omnia vir iste coarctatur, & spernitur sub crucis onere: dorsum incurvare jubetur, & suam ipsius portare ignominiam.

Ps. Felix spina per cujus stimulum sanguis exivit, qui salvat populum. * Recolamus agnum anniculum.

* O, quam felices sunt iste spinæ vernantes agni roseo sanguine. Recolamus.

Lectio v. Cap. 13.

Cognosce anima mea, cognosce, hic est Dominus Jesus Christus salvator tuus

unigenitus Dei Filius verus Deus, verus homo, qui solus sub sole sine macula inventus est. Et nunc Domine Jesu Redemptor meus, te ut verum Deum adoro, in te credo, in te spero, & quibus possum desiderijs ad te suspiro. Adjuva imperfectionem meam: ad tuæ passionis gloriosæ insignia, in quibus salutem meam operatus es, totum me inclino: tuæ victoriosæ crucis regale vexillum in nomine tuo, Christe, adoro: tuum spinoum diadema, tuo rubentes sanguine clavos, tuo sancto latere impressam immensam lanceam, tua vulnera, tuum sanguinem, tuam mortem, tuam sepulturam, tuam victoriosam resurrectionem, & glorificationem, Christe, supplex adoro, & glorifico: odor enim mihi vitæ spirat in omnibus his: horum vivifico odore spiritum meum à peccati morte resuscita. Horum virtute ab astutijs Satanz me custodi, meque conforta, ut & jugum mandatorum suave mihi fiat, onus crucis quod post te ba-

ju-

julare me jubes, humeris animæ meæ, leve sit, atque portabile.

31. Occidentem illustrat Oriens, verum solem nobis adjiciens: * Spem vincendi coronam largiens. *32.* Victor Christus arma victoriæ suæ nobis transmisit hodie. Spem.

Lect. vi. Cap. 17.

QUÆ est enim fortitudo mea, ut juxta præceptum tuum mundi præsuras tam multiplices animo invicto sustineam? Nunquid pedes mei tamquam cervorum, ut velociter currentem per spinas, & confraga passionum consequi valeam? sed audi quæso vocem meam, & inclina super me famulum tuum suavem illam crucem, quæ lignum vitæ est his, qui apprehenderint eam, ut & spiritu curram alacriter. Portabo infatigabiliter eam, quæ ab inimicis est, crucem post te: illam, inquam, divinissimam crucem humeris meis impone, cujus latitudo est charitas, super omnem creaturam se extendens, cujus lon-

ginitudo æternitas, & cujus sublimitas omnipotentia, cujus profunditas inscrutabilis sapientia est. Confige illi manus meas, & pedes meos, & totam formam passionis tuæ, me famulum tuum indue. Ut autem, & spinarum capitis tui aliqua in me similitudo appareat, detur, obsecro, menti meæ, & salubris poenitentiae compunctio, & alienæ miseriæ compassio, & stimulus zeli æmulantis, quod rectum est coram te, & ad te convertat in ærumna meæ, dum triplex mihi configitur spina.

33. Egrescentes filiae Jerusalem, conspiciat coronam, quam Rex gloriæ suo sacravit capite. * Et convertit in gloriam, quod fuit ad ignominiam.

34. De torrente bibens miseriæ, exaltavit caput Rex gloriæ. Et Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno. Ant. Añ.

Ad Nihilum deductus est in conspectu ejus malignus, dum configitur spina.

Psalmus 14.

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? *

aut

aut quis requiescēt in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, * & operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo: * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum, * & opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, & non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, & munera super innocentem non accepit.

Qui facit hæc, * non movebitur in æternum.

Ant. Añ. Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus, dum configitur spina.

Ant. Añ. Qui spinarum aculeis fuit crucentatus, pretioso lapide à Patre coronatur.

Psalmus. 20.

Domine, in virgute tua lætabitur rex: * & super salutare tuum exultabit

vehementer.

Desiderium cordis ejus tribuisti ei: * & voluntate laborum ejus non fraudasti eum.

Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: * posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Vitam petiit à te: * & tribuisti ei longitudinem dierum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magna est gloria ejus in salutari tuo: * gloriam, & magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in sæculum sæculi: * lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino: * & in misericordia Altissimi non commovebitur.

Inveniat manus tua omnibus inimicis tuis: * dextera tua inveniat omnes, qui te oderunt.

Pones eos, ut clibanum ignis in tempore vultus tui: Dominus in ira sua conturbabit

H

babit

habit eos, & devorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes: * & semen eorum à filiis hominum.

Quoniam declinaverunt in te mala: * cogitaverunt consilia, quæ non poterunt stabilire.

Quoniam pones eos dorsum: * in reliquijs tuis præparabis vultum eorum.

Exaltare Domine in virtute tua: * cantabimus, & psallemus virtutes tuas.

Añā. Qui spinarum aculeis fuit cruentatus, pretioso lapide à Patre coronatur.

Añā. Benedices coronæ anni benignitatis tuæ, pinguescent speciosa deserti.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion: * & tibi reddetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam: * ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prævaluerunt super nos: * & impietatibus nostris tu propitiaberis.

Beatus, quem elegisti, &

assumpsisti: * inhabitabit in atrijs tuis.

Replebimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirabile in equitate.

Exaudi nos, Deus, salutaris noster, * spes omnium finium terræ, & in mari longe.

Preparans montes in virtute tua, accinctus potentia: * qui conturbas profunda maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur Gentes, & timebunt, qui habitant terminos à signis tuis: * exitus matutini, & vespere delectabis.

Visitasti terram, & inebriasti eam: * multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis, parasti cibum illorum: * quoniam ita est præparatio ejus.

Rivos ejus inebria, multiplica genimina ejus: * in stillicidijs ejus latabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ: * & campi tui reple-

replebuntur ubertate.

Pinguescent speciosa deserti: * & exultatione colles accingentur.

Induti sunt arietes ovium, & vallis abundabunt frumento: * clamabunt, etenim hymnum dicent.

Añā. Benedices coronæ anni benignitatis tuæ, pinguescent speciosa deserti.

ñ. Stola jucunditatis induit eum Dominus.

ñ. Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus.

lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectionis. Cap. 19.

In illo tempore: Apprehendit Pilatus Jesum, & flagellavit eum, & milites plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episc.

Hoc Ritus non ob aliud fecisse, credendus est, nisi, ut ejus injurijs Judæi satietati sufficere sibi existerent, & usque ad ejus mortem

tem savire desisterent. Ad hoc pertinet, quod idem præses cohortem suam etiam permisit facere, quæ sequuntur aut fortassis, & jussit, quamvis hoc Evangelista tacuerit. Dixit enim, quid deinde fecerint milites, Pilatum tamen id jussisse, non dixit. Et milites, inquit, plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus, & veste purpurea circumdederunt eum, & veniebant ad eum, & dicebant: Ave Rex Judæorum, & dabant ei alapas. Sic implebantur, quæ de se prædixerat Christus. Sic martyres informabantur ad omnia, quæ persecutori libuisset facere perferenda. Sic paulisper oculata tremenda potentia, commendabatur prius imitanda patientia. Sic regnum, quod de hoc mundo non erat, superbum mundum non atrocitate pugnandi, sed patiendi humilitate vincebat. Sic illud granum multiplicandum seminabatur horribili contumelia, ut mirabili pulularet in gloria.

ñ. Corona spinea super caput

caput ejus: * Expressa signo sanctitatis gloriæ, & honoris & ope fortitudinis. *Y.* Hac coronatus sum in domo eorum, qui me diligebant. Expressa.

Lectio viii.

EXijt iterum Pilatus foras, & dicit eis: Ecce adduco eum foras, ut cognoscatis, quia nullam invenio in eo causam. Exijt ergo Jesus portans coronam spineam, & purpureum vestimentum, & dicit eis: Ecce Homo. Hinc apparet, non ignorante Pilato, hæc à militibus facta, sive jusserit ea, sive permiserit, illa scilicet causa, quam supra diximus: ut hæc ejus ludibria inimici libenter biberent, & ulterius sanguinem non sitirent. Egreditur ad eos Jesus portans spineam coronam, & purpureum vestimentum, non clarus imperio, sed plenus opprobrio, & dicitur eis: Ecce Homo. Si regi invideatis, jam parcite, quia dejectum videtis: flagellatus est, spinis coronatus est, ludibrio sa veste amictus est, amaris

convitijs illusus est, alapis cæsus est: fervet ignominia, frigescat invidia: sed non frigit, inardescit potius, & increscit. Cum ergo vidissent eum Pontifices, & ministri, clamabant dicentes: Crucifixe, crucifixe est. Ecce altera major invidia. Parva quippe illa videbatur velut affectata illicito ausu regiæ potestatis; & tamen neutrum sibi Jesus mendaciter usurpavit, sed utrumque verum est: & unigenitus Dei filius est, & Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus. Et utrumque nunc demonstraret, nisi quanto erat potentior, tanto mallet esse patientior.

Y. Dum rosæ flos exaruit, in rosa spina floruit: * Qua coronari voluit, qui in rubro apparuit. *Y.* Et spina caput cingitur, quæ per cruoris exitum ad coelum fecit aditum. Qua Gloria Patri. Quid.

Nona lect. de Homil. in Evangel. Dominica occurr.

Ad Laud. & per horas.

Añ. Adest nova solennis, de laudes Deo debitas fide-

fideliū devotio.

Psalm. Dominus regnavit, cum reliquis de Dominica.

Añ. Christe caput Ecclesiæ, qui transfers ad nos hodie tui coronam capitis, exaudi tuos famulos.

Añ. Judæi viri sanguinum spinis coronant Dominum, qui est agnus inter vepres, & hircus emissarius, ferens peccata populi.

Añ. Spinea corona pro nobis coronatum Dominum benedicamus, & superexaltemus eum in sæcula.

Añ. In coronæ memoria novæ laudis præconia exultantes attollamus.

Capitulum. Cant. 3.

EGredimini, & videte filie Sion Regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua.

Hymnus.

DEUS tuorum militum
Sors, & corona præmium,
Tux coronæ meritum
Confer medelam omnium.
Tua Corona spinea
Tuos coronet aurea,
Tua nobis humilitas

Poenas repellat debitas.

Tux coronæ mysticæ

Suscepto patrocínio,

Jubilus vocis melicæ

Concurrat mentis gaudio.

Nostra conservat regio

Tibi thesaurum inclytum,

Imminente judicio,

Resumes hoc depositum.

Qui tanto diademate

Nos honorat in stadio,

Cum utriusque Pneumate,

Sic lassæ Patri cum Filio.

Amen.

Y. Eris corona gloriæ in manu Domini.

Y. Et diadema regni in manu

Dei tui.

Ad Benedictus. Añ.

Tu Christe, nostrum gaudium, salus, corona, & præmium, adesto recolentibus passionis tuæ insignia, ut cum judex adveneris coronam justitiæ mereamur accipere.

ORATIO.

PRæsta, quæsumus Omnipotens Deus, ut qui in memoriam passionis Domini nostri Jesu Christi coronam ejus spinam veneramur in terra, ab ipso gloria & hono-

te coronari mereamur in coelis. Qui tecum vivit.

Deinde fit com. Dominica occur. & infra oct. S. Firmini.

Ad Tertiam Añā. Christe caput.

Capitulum. Egredimini, &c.

Re. brev. Gloria, & honore

* Coronasti eum Domine, Gloria, &c. *Y.* Et constituisti eum super opera manuum tuarum. Coronasti. Gloria Patri. Gloria, & honore.

Y. Posuisti Domine super caput ejus.

Re. Coronam de lapide pretioso.

Ad Sextam, Añā. Judzi viri.

Capitulum, Apoc. 6.

Vidi, & ecce equus albus, & qui sedebat super illum, habebat arcum, & data est ei corona, & exivit vincens, ut vinceret.

*Re. brev. Posuisti Domine * Super caput ejus. Posuisti.*

Y. Coronam de lapide pretioso. Super caput ejus. Gloria Patri. Posuisti.

Y. Eris corona gloriæ in manu Domini.

Re. Et diadema regni in

manu Dei tui.

Ad Nonam, Añā. In coronæ memori a.

Capitulum. Isai. 18.

In die illa erit Dominus exercituum corona gloriæ, & sertum exultationis residuo populi sui.

Re. brev. Eris corona gloriæ

* In manu Domini. Eris.

Y. Et diadema regni in manu Dei tui. In manu. Gloria Patri. Eris corona.

Y. Stola jucunditatis induit eum Dominus.

Re. Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus.

In secundis Vesp. Añā.

Adest nova sollemnitas, det laudes Deo debitas fidei devotio.

Psalmus 102.

Dixit Dominus Domino meo: * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos, & scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emitte Dominus ex Sion: * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principiam in die vir-

virtutis tuæ in splendoribus sanctorum: * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus, & non poenitebit eum: * Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas: * conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet; * propterea exaltabit caput.

Añā. Adest nova sollemnitas, det laudes Deo debitas fidelium devotio.

Añā. Christe caput Ecclesie, qui transfers ad nos hodie tui coronam capitis, exaudi tuos famulos.

Psalm. 115.

Credidi, propter quod locutus sum: * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino, * pro omnibus, quæ retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam: & nomen Domini invocabo.

*Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus: * pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.*

O Domine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea: * tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen Domini invocabo.

*Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus: * in atrijs domus Domini, in medio tui Jerusalem.*

Añā. Christe caput Ecclesie, qui transfers ad nos hodie tui coronam capitis, exaudi tuos famulos.

Añā. Judæi viri sanguinum spinis coronant Dominum, qui est agnus inter vepres, & sicut emissarius ferens peccata populi.

Psalmus 130.

Domine, non est exaltatum cor meum: * neque elati sunt oculi mei.

Neque ambulavi in magnis: * neque in mirabilibus super me.

Si non humiliter sentiebam

bam : * sed exaltavi animam meam.

Sicut ablactatus est super matre sua : * ita retributio in anima mea.

Speret Israel in Domino : * ex hoc nunc , & usque in seculum.

Añā. Judæi viri sanguinum spinis coronant Dominum , qui est agnus inter vepres , & hircus emissarius ferens peccata populi.

Añā. Spinea corona pro nobis coronatum Dominum benedicamus , & superius alitemus etiam in sæcula.

Psalmus 139.

ERipe me Domine ab homine malo : * à viro iniquo eripe me.

Qui cogitaverunt iniquitates in corde : * tota die constinebant praelia.

Acuerunt linguas suas sicut serpentis : * venenum aspidum sub labijs eorum.

Custodi me Domine , de manu peccatoris : * & ab hominibus iniquis eripe me.

Qui cogitaverunt supplantare gressus meos : * abscon-

derunt superbi laqueum mihi. Et funes extenderunt in laqueum : * juxta iter scandalum posuerunt mihi.

Dixi Domino : Deus meus es tu : * exaudi Domine vocem deprecationis meæ.

Domine , Domine virtus salutis meæ : * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me Domine à desiderio meo peccatori : * cogitaverunt contra me , ne derelinquas me , ne forte exaltentur.

Caput circuitus eorum : * labot labiorum ipsorum operiet eos.

Cadent super eos carbonēs : in ignem dejices eos : * in miserijs non subsistent.

Vir linguosus non dirigitur in terra : * vitium inustum mala capient in interitum.

Cognovi , quia faciet Dominus iudicium in opibus : * & vindictam pauperum.

Verumtamen iusti confitebuntur nomini tuo : * & habitabunt recti in avertulo tuo.

Añā. In coronæ memoria

no.

novæ laudis præconia exultantes attollamus.

Psalmus 141.

VOce mea ad Dominum clamavi : * voce mea ad Dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu ejus orationem meam , * & tribulationem meam ante ipsum pronuntio.

In deficiendo ex me spiritum meum : * & tu cognovisti semitas meas.

In via hac , qua ambulabam , * absconderunt laqueum mihi.

Considerabam ad dexteram , & videbam : * & non erat , qui cognosceret me.

Perijt fuga à me , * & non est , qui requirat animam meam.

Clamavi ad te Domine , * dixi : Tu es spes mea , portus mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam : * quia humiliatus sum nimis.

Libera me à persequentibus me : * quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo : * me expectant iusti , donec retribuas mihi.

Añā. In coronæ memoria novæ laudis præconia exultantes attollamus.

Capitulum, Hymnus, & Vers. ut in primis Vesp.

Ad Magnificat, Antiphonæ.
REx Christe clementissime , Salvator mundi , qui pro nobis corona spinea coronari voluisti , da tuæ familiæ palmam certaminis , & coronam victoriæ , Alleluia.

Oratio. Præsta quæsumus , ut supra , comm. Dom. & infra oct.

Die XXXI. Julij

In festo S. Ignatii Conf. Patron. totius Provinciæ Guipuzc. & in ea. Vesp. 1. clas. tum oct. nul. commem.

Lectiones 1. Noct. Beatus vir , de suo communis reliq. in Breviario.

In secundis Vesp. comm. diei oct. S. Jacobi tant. ut in 1. Vesp.

I

AU.

AUGUSTUS:

-Die VII. Augusti In Gul-
puz. *etiam S. Ignatii, dup.*
Lect. 1. Noct. de Scriptura
occurrente.

In 2. Nocturna
Sermo Sancti Bernardi Abb.
Serm. 2. de S. Victore.

Lectio iv.

GAudete in Domino, di-
lectissimi, qui inter
continua sue pietatis benefi-
cia indulsit hominem mun-
do, cuius multi salventur
exemplo. Iterum dico, gau-
dere, quod factus de medio
appropriavit Deo, ut multo
plures ejus intercesione sal-
ventur. In terris visus est, ut
esset exemplo; in celum le-
vatus est, ut sit patrocinio.
Hic informat ad vitam, illic
invitat ad gloriam: factus est
mediator ad Regnum qui fuit
incitator ad opus. Bonus me-
diator, qui sibi jam postu-
lans nihil, totum in nos trans-
ferre desiderat, & supplica-
tis affectum, & supplicatio-
nis fructum. Quid enim qua-
rat sibi, qui nullius eget?

Honestum fecit, &c.

Lectio v.

HÆC dies gloriosæ mi-
grationis ejus, dies læ-
titiæ cordis ejus, exultemus,
& lætemur in ea. Introivit in
potentias Domini, gaudea-
mus: quia nunc potentior est
ad salvandum. Hodie Beatus
Ignatiusposito corpore, tanto
alacrior, quanto expeditior
penetravit in sancta, similis
factus in gloria sanctorum.
Hodie despecto mundo, &
mundi principe triumphato,
supra mundum victor ascen-
dit, accipiens de manu Do-
mini coronam victoriae. As-
cendit autem cum immensa
suppellectili meritorum, cla-
rus triumphis, miraculis glo-
riosus. Sedet veteranus mi-
les, debita jam suavitate, &
securitate quietus: securus
quidem sibi, sed nostri so-
licitus. O venerandam etiam
ipsis Angelis sanctitatem,
quam pari studio, etsi dis-
pari voluntate, & mali fugi-
tant, & frequentant boni.
Nec facile dixerim, quid vi-
rum

rum astringat sanctiorem, ho-
rum favor, aut pavor illorum.
&c. Amavit eum, &c.

Lectio vi.

OMnes emérite, qui
Christianæ militiæ du-
ris laboribus Angelicæ feli-
citatibus requiem commutasti:
respice ad imbelles, & im-
becilles commilitones tuos,
qui inter hostiles gladios, &
spiritaless nequitias suis lau-
dibus occupamur. Quam piti,
quam dulce, quam suave, do-
Ignati, in hoc loco afflictio-
nis, & in hoc corpore mortis:
te canere, te colere, te pre-
cari! Nomen tuum, & me-
moriale tuum favus distil-
lans in labia captivorum me-
& lac sub lingua eorum, qui
tui memoria delectantur. Eja
ergo, fortis, athleta, dulcis pa-
trone, advocate fidelis, exur-
ge in adiutorium nobis: ut
& nos de nostra preceptione
gaudeamus, & tu de plena
victoria glorieris.

&c. Iste homo, &c.

In versio Nocturna

Lectio sancti Evangelij se-
cundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore. Designa-
vit Dominus & alios sep-
tuaginta duos: & misit illos
binos ante faciem suam in
omnem civitatem & locum,
quod erat ipse venturus. Et re-
liqua.

De Homilia Sancti Gregorii
Papa, Ex homil. 17. in Ev.

Missis autem practica-
toribus, quid dicat
audiamus: Missis, quidem
multis, operarij autem pauci.
Ad messem multam operarij
pauci sunt, quod sine gravi
loqui maiore non possumus:
quia etsi sunt qui bona ag-
diant, desunt qui dicant. E-
rgo mundus sacerdotibus ple-
nus est, sed tamen in messe
Dei, rarus valde invenitur
operator: quia officium qui-
dem sacerdotale suscipimus,
sed opus officij non imple-
mus.

Mus. Sed pensate, fratres carissimè, pensate quod dicitur: Rogate ergo dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Vos pro nobis petite, ut digna vobis operari valeamus, ne ab exhortatione lingua torpeat, ne postquam prædicationis locum suscepimus, apud iustum iudicem nostra nos tædium addicat.

Re. Iste est qui ante, &c.

LECTIO VIII. paulo post.

SED utinam, si ad prædicationis virtutem non sufficimus, loci nostri officium in innocentia vitæ teneamus; nam subditur: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Multi enim cum regiminis curam suscipiunt, ad lacerandos subditos inardescunt, terrorem potestatis exhibent, & quibus prodesse debuerant, nocent. Et quia charitatis viscera non habent, domini videri appetunt: patres se esse minimè recognoscunt, humilitatis locum in relationem dominationis in-

mutant: & si quādo extrinsecus blandiuntur, intrinsecus sæviunt. De quibus aliàs Veritas dicit: veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.

Re. Sint lumbi vestri, &c.

Nona lectio de S. Donato Episcop. & Mart. ut in Breviario. In Vesp. com. Ss. Cyriaci &c. Mart.

DIE XXVIII. AUGUSTI.
In Matrice, ac tota Civit.
Pomp.

Sanct. Augustini Epist. ac Eccles. Doctor. dupl. i. clas. cum oct. Nulla sit com. S. Hermenis Mart.

In primis vesp. Aña.

Lætare Mater nostra Jerusalem, quia Rex tuus dispensatorem strenuum, & civem fidelissimum de servitute Babylonis tibi redemit Augustinum. Psalm. Dixit Dñs. cum reliq. de Domin. & loco ultimi. Laudate Dominum omnes gentes, &c.

Aña. Augustini mater devotissima, quem carne prius pe-

pererat mundo, charitatis visceribus postmodum multo semine lacrymarum genuit Christo.

Aña. Distulit tamen diu Baptismi gratiam, quia tumens inani Philosophia, volebat humana ratione comprehendere, quod pia mens vivacitate fidei nititur apprehendere.

Aña. Surgens autem post multos circuitus errorum, circumibat civitatem per vicos, & plateas quærendo verum animæ virum, pro quo ne moreretur, dignum iudicaret mori, ut ejus semper inhaereret amor.

Aña. Inventus igitur à custodibus civitatis, & pallio vestustatis exutus (diligenter pertractata cum illis veritate) quem desiderabat invenit, & castis ejus amplexibus ardenter inhaesit.

Capit. Eccles. 50.

ECce sacerdos magnus, qui in vita sua suffulsit domum, & in diebus suis corroboravit templum, Tem-

pli etiam altitudo ab ipso fundata est; duplex ædificatio, & excelsi parietes templi.

Hymnus.

Magne Pater Augustine Precès nostras suscipe,

Et per eas Conditori
Nos unire satage,
Atque rege gregem tuum
Summum decus Præsulum,

Amatorem pauperum
Te collaudant pauperes
Assertorem veritatis
Amant veri iudices
Frangis nobis favos mellis
De scripturis disserens.
Quæ obscura prius erant,
Nobis plana faciens
Tu de verbis Salvatoris,
Dulcem panem conficis,
Et propinas potum vitæ
De Psalmorum nectare.
Tu de vitâ Clericorum,
Sanctam scribis regulam,
Quam, qui amant, & sequuntur.

Viam tenent regiam,
Atque tuo sancto ductu
Redeunt ad patriam.
Regi regum salus, vita,
Decus, & imperium.

Tri-

Trinitati laus, & honor
Sit per omne sæculum,
Qui concives nos adscri-
bat,

Supernorum civium. Amē.

Ÿ. Ora pro nobis beate
Augustine. *Ÿ.* Ut digni ef-
ficiamur promissionibus
Christi.

Ad Magn. Añā.

Adest nobis dies celebris,
quo solutus nexu carnis sanc-
tus Præsul Augustinus, as-
sumptus est cum Angelis; ubi
gaudet cum Prophetis, lera-
tur cum Apostolis, quorum
plenus spiritu, quæ prædixe-
runt mystica, fecit nobis per-
via, post quos secunda dis-
pensandi verbi Dei primus
refulsit gratia.

Oratio.

Deus, qui abditiore Sa-
pientiæ tuæ arcana
beato Augustino revelando,
& divine charitatis flammis
in ejus corde excitando, mi-
raculum columnæ nubis, &
ignis in Ecclesia tua renovas-
ti: concede, ut ejus ductu
mundi vortices feliciter tran-
seamus, & ad æternam pro-

missionis patriam pervenire
mereamur. Per Dominum
nostrum.

AD MATUTINUM.

Invitatorium.

Magnus Dominus, &
laudibilis valde. *

Qui de tenebris gentium lu-
men Ecclesiæ suæ vocavit
Augustinum. *Psalmus.* Veni-
te exultemus. *Hymnus.* Mag-
ne Pater. *Vt in Vesperis.*

In prima Nocturno. Añā.

Aperuit Augustinus codicem
Apostolicum, & coniectis
oculis ad primum capitulum,
legit: Induimini Dominum
Iesum Christum, & statim
quasi infusa luce securitatis,
ab eo omnes dubietatis tene-
bræ diffugerunt. *Psalmus.*
Beatus vir qui non abiit; *cups*
reliq. de com. conf. Pontifi.

Añā. Insinuavit ergo per
litteras sancto viro Ambrosio
præsens votum suum: & ut
moneret quid sibi de libris
sanctis legendum esset; quo
percipiendæ Christianæ gra-
tiæ aptior fieret atque par-
tor, *Psalmus.* Quare fremue-
runt

runt gentes.

Añā. At ille jussit Isaiam
Prophetam: quod præ cæte-
ris Evangelii, vocationisque
gentiū sit prænuntiator aper-
tior. *Psalm.* Domine, quid
multiplicati. *Ÿ.* Amavit eum
Dominus, & ornavit eum. *Ÿ.*
Stolam gloriæ induit eum.
Pater noster. *Absolutio.* Exau-
di. *Ÿ.* Jube Domine. *Benedic-
tio.* Benedictione perpetua.
De libro Ecclesiastici:

Lectio j. Cap. 30.

Ecce Sacerdos magnus,
qui in vita sua suffulsit
domum, & in diebus suis cor-
roboravit templum. Templi
etiam altitudo ab ipso funda-
ta est, duplex edificatio, &
excelsi parietes templi. In die-
bus ipsius emanaverunt putei
aquarum, & quasi mare ad-
impleti sunt supra modum.
Qui curavit gentem suam, &
liberavit eam à predicatione.
Qui prævaluit amplificare ci-
vitatem, qui adeptus est glo-
riam in conversatione gentis:
& ingressus domus, & atrij
amplificavit.

Ÿ. Invenit se Augustinus

longe esse à Deo in regione
disimilitudinis: tamquam au-
diret vocem Dei de excelsis:
Cibus sum grandium, * Cres-
ce, & manducabis me. *Ÿ.*
Nec tu me mutabis in te, si-
cut cibum carnis tuæ, sed tu
mutaberis in me. * Cresce,
& manducabis me. *Benedict.*
Unigenitus Dei Filius.

Lectio ii.

Quasi stella matutina in
medio nebule, qua-
si Luna plena in diebus suis
lucet. Et quasi Sol refulgens
sic ille effulsit in templis
Dei. Quasi arcus refulgens
inter nebulas gloriæ, & qua-
si flos rosarum in diebus ver-
nis, & quasi lilia quæ sunt in
transitu aquæ, & quasi thus
redolens in diebus ætatis.
Quasi ignis effulgens, & thus
ardens in igne. Quasi vas auri
solidum, ornatum omni lapi-
de pretioso. Quasi oliva pul-
lulans, & cypressus in alti-
tudinem se extollens.

Ÿ. Sensit igitur, & exper-
tus est, non esse mirum, quod
palato non sano poena est. pa-
tis, qui sano est suavia: *

Et

Et oculis ægris odiosa est lux, quæ puris est amabilis.

✠. Propter iniquitatem corripuisti hominem, & tabescere fecisti sicut araneam animam ejus. * Et oculis ægris. *Benedict.* Spiritus sancti gratia.

Lectio iii.

IN accipiendo ipsum stolam gloriæ, & vestiri eum in consummatione virtutis. In ascensu Altaris sancti, gloriam dedit sanctitatis amicum. In accipiendo autem partes de manu sacerdotum, & ipse stans iuxta aram. Et circa illum corona fratrum: quasi plantatio cedri in monte Libano, sic circa illum sterunt quasi rami palme, & omnes filij Aaron in gloria sua.

✠. Tunc verò invisibilia Dei per ea quæ facta sunt, intellecta cōspexit; sed aciem figere non valuit, quia non secum ferebat, nisi amantem memoriam: * Et quasi oblata desiderantem, quæ comedere nondum posset.

✠. Quid autem sacramenti haberet, Verbum caro fac-

tum est, nec suspicari quidem poterat. * Et quasi. Gloria Patri. * Et quasi.

In secundo Noct.

Ant. Verumtamen primam hujus lectionem non intelligens, totumque talem arbitrans, distulit repetendum exercitior in dominico eloquio. *Psalm.* Cum invocarem.

Ant. Inde ubi tempus advenit, quo nomen eum dare oportebat: relicto rure, Mediolanum remeans, baptizatus est à beato Ambrosio, fugitque ab eo sollicitudo vitæ præteritæ. *Psalmus.* Verba mea auribus.

Ant. Nec satiabatur illis diebus dulcedine mirabili, considerare altitudinem consilij divini, super salutem generis humani. *Psal.* Domine Dominus noster. ✠. Elegit eum Dominus Sacerdotem sibi. Ad sacrificandum ei hostiam laudis. Pater noster. *Absolutio.* Ipsius pietas. ✠. Jube domne. *Benedictio.* Deus Pater omnipotens.

Lec.

Lectio iv.

Augustinus Tagaste in Africa honestis parentibus natus, ac puer docilitate ingenij æquales longe superans, brevi omnibus doctrina antecelluit. Adolescens alienus à Christiana religione, Romam, deinde Mediolanum se contulit: ubi cum frequens Ambrosij Mediolanensis Episcopi esset auditor, ejus opera incensus studio catholicæ Fidei, annos natus triginta tres ab ipso baptizatur. Reversus in Africam cum religione vitæ sanctimoniam coniungens, à Valerio notæ sanctitatis Episcopo Hipponensi, præbyter factus est. Quo tempore familiam instituit religiosorum quibuscumque victu communi, eodemque cultu utens, eos ad Apostolicæ vitæ doctrinæque disciplinam diligentissimè etudiebat. Sed cum vigeret Manichæorum hæresis, in quæ etiam ipse aliquādiū fuerat, vehementius in illam invehi cœpit: Fortunatumque hæresiarcham confutavit.

✠. Itaque avidissime lege-

re cœpit præ ceteris Apostolum Paulum: * Et perierunt illæ quæstiones, in quibus aliquando visus est ei adversari testimonijs legis, & Prophetarum textus sermonum ejus. ✠. Et aparuit una facies eloquiorum castorum, & exultare cum tremore didicit. * Et perierunt. *Benedictio.* Christus perpetuæ.

Lectio v.

Hac Augustini pietate commotus Valerius, eum adiutorē adhibuit Episcopalis Officij. Nihil illò fuit humilior, nihil continentius. Lectus ac vestitus moderatus, vulgaris mensa, quam semper sacra vel lectione vel disputatione condiebat. Tanta benignitate fuit in pauperes, ut, cum non esset alia facultas, sacra vasa frangeret, ad eorum inopiam sustentandam. Feminarum, & in eis sororis, & fratris filiæ, contubernium familiaritatemque vitavit: quippè qui diceret, etsi propinquæ mulieres suspectæ non essent, tamen quæ ad eas ventitarent, posse sus-

K

pitio

pitioem efficere. Nullum finem fecit predicandi Dei verbum, nisi gravi morbo oppressus. Hæreticos perpetuo insectatus, & coram, & scriptis, ac nullo loco passus consistere: Africam à Matichæorum, Donatistarum, Pelagianorum, aliorumque præterea hæreticorum errore liberavit.

R. Immisit ergo Dominus in mentem ejus, visumque est ei bonum in conspectu ejus pergere ad Simplianum: * Qui ei bonus apparebat servus Dei: & lucebat in eo gratia divina.

Y. Audierat enim quod à juventute sua devotissime Deo viveret, & verè sic erat. * Qui ei bonus. *Bened.* Ignem sui amoris.

Lectio vi.

TAm multa piè, subtiliter, & copiose scripsit, ut Christianam doctrinam maximè illustrarit. Què in primis secuti sunt, qui postea Theologicam disciplinam via & ratione tradiderunt. Uvandalis Africam bel-

lo vastantibus, & Hipponem tertium jam mensem obsidentibus, in febrim incidit. Itaque cum discessum è vita sibi instare intelligeret: Psalmos David, qui ad poenitentiam pertinent, in conspectu positos profusis lacrimis legebat. Solebat autem dicere, neminem, etsi nullius sceleris sibi conscius esset, committere debere, ut sine poenitentia migraret è vita. Ergo sensibus integris in oratione defixus, astantibus Fratribus, quos ad charitatem, pietatem, virtutesque omnes erat adhortatus, migravit in cælum. Vixit annos septuaginta sex, in Episcopatu ad triginta sex. Cujus corpus primum in Sardiniam delatum, deinde à Luithprando Longobardorum Rege magno pretio redemptum Ticinum translatum est, ibique honorificè conditum.

R. Volebat enim conferenti ætus suos, ut proficeret, quis aptus esset modus vivendi sic affecto, ut ipse erat ad ambulandum in via Dei:

Dei: * In qua alius sic, alius sic ibat. Y. Displicebat enim ei, quidquid agebat in sæculo præ dulcedine Dei, & decore domus ejus, quam dilexit. * In qua alius. Gloria Patri. * In qua alius.

In tertia Nocturno.

Añ. Flebat autem uberri-
mè in hymnis, & canticis,
suave sonantis Ecclesiæ vo-
cibus vehementer affectus.
Psal. Domine, quis habitabit.

Añ. Voces igitur illæ in-
fluebant auribus ejus, & eli-
quabatur veritas in cor ejus,
& fluebant lacrymæ, & benè
illi erat cum illis. *Psal.* Do-
mine in virtute.

Añ. Adjunctus inde Ali-
pio, & Evodio, remeabat
ad Africam, quærens quis
eos ad benè vivendum locus
haberet utilius: sed cum es-
set apud Ostia Tiberina, pia-
mater ejus defuncta est.

Realit. Domini est terra, &
plenitudo ejus. Y. Tu es Sa-
cerdos in æternum. R. Se-
cundum ordinem Melchise-
dech, Pater noster. *Abbas* *Abbas*
A viculis. Y. Jube Dñe.

Bened. Evangelica lectio.
Lectio sancti Evangelii se-
cundum Matthæum.

Lect. vii. cap. v.

IN illo tempore: dixit Je-
sus discipulis suis: Vos
estis sal terræ. Quod si sal
evanuerit, in quo salietur
Et reliq.

Homilia Sancti Augustini
Episcopi
*Lib. 1. de Serm. Domini in
mante. cap. 6.*

Ostendit Dominus fatuos
esse judicandos, qui
temporalium honorum, vel
copiam sectantes, vel inq-
piam metuentes, amittunt
æterna, quæ nec dari poss-
sunt ab hominibus, nec au-
ferri. Itaque si sal infatuatum
fuerit, in quo salietur? Id
est, si vos, per quos con-
diendi sunt quodammodo po-
puli, metu persecutionum
temporalium amiseritis reg-
na cælorum: qui erunt ho-
mines, per quos à vobis er-
ror auferatur, cum vos eleger-
it Deus, per quos errorem
auferat ceterorum.

Y. Vulneraverat charitas

K 2 Chris-

Christi cor ejus, & gestabat verba ejus in visceribus, quasi sagittas acutas: * Et exempla servorum Dei, quos de mortuis vivos fecerat, tamquam carbones vastatores.

* Ascendenti à convalle plorationis, & cantanti canticum graduum, dederat sagittas acutas. * Et exempla. *Ben.* Cujus festum colimus.

Lectio viii.

ERgo ad nihilum valet sal infatuatum, nisi ut mittatur foras, & calcetur ab hominibus. Non itaque calcatur ab hominibus, qui patitur persecutionem: sed qui persecutionem timendo infatuatur. Calcar enim non potest, nisi inferior: sed inferior non est, qui quamvis corpore multa in terra sustineat, corde tamen fixus in caelo est.

32. Accepta baptismi gratia, positus apud Ostia Tiberina cum Matre sua, colloquebantur soli valde dulciter, & inhiabant ore cordis pariter in superna fluente fontis vitæ: * Vilescebatque mundus iste

inter verba cum delectationibus suis:

* Tunc ait illa filio: Nulla re jam delector in hac vita, cum te contempta felicitate terrena videam servum Dei. * Vilescebatque. Gloria Patri. * Vilescebatque. *Benedictio.* Ad societatem.

Lectio ix.

VOs estis lumen mundi. Quò modo dixit superius sal terræ; sic nunc dicit, lumen mundi. Nam neque superius ista terra accipienda est, quam pedibus corporeis calcamus, sed homines qui in terra habitant, vel etiam peccatores, quorum condiendis; & extinguendis putribus, Apostolicum Salem Dominus misit. Et hic mundum, non caelum, & terram, sed homines, qui sunt in mundo, vel diligunt mundum, oportet intelligi, quibus illuminandis Apostoli missi sunt. Non potest civitas abscondi super montem posita: id est, fundata super insignem magnamque justitiam, quam signi-

ni-

nificat etiam ipse mons in quo disputat Dominus. Te Deum laudamus.

AD LAUDES

per horas. Añ.

Post mortem matris reversus est Augustinus ad agros proprios, ubi cum amicis, jejunijs, & orationibus vacans, scribebat libros, & docebat indoctos. *Psalm.* Dominus regnavit. *cum reliq.*

Añ. Comperta autem ejus fama, beatus Valerius Hipponensis Episcopus, eum à populo apprehensum, ac sibi præsentatum, licet invitum, presbyterum ordinavit.

Añ. Factus ergo presbyter, monasterium Monachorum mox instituit, & coepit vivere secundum regulam sub sanctis Apostolis constitutam.

Añ. Sanctus autem Valerius ordinator ejus exultabat uberius, hominem sibi talem datum divinitus, qui in doctrina sana ædificare Ecclesiam esset idoneus.

Añ. Eodem tempore Fortunatus presbyter, Manichæorum versutia plurimos sedu-

cebat, quem sanctus Augustinus in conventu omnium disputans publicè superavit.

Capitul. Eccles. 50.

ECce Sacerdos magnus, qui in vita sua suffulsit domum, & in diebus suis corroboravit templum. Templi etiam altitudo ab ipso fundata est; duplex ædificatio, & excelsi parietes templi.

Hymnus.

Magister Orbis maxime,
Qui mente clara cælitus
Scrutaris inscrutabile
Trini Dei mysterium.
Ecclesiæ Sol splendide,
Ardore cujus igneo
Solvuntur imbres criminum
Nubes fugantur hæresum.
Scriptis refutas Arij,
Manetis orta dogmata,
Donati, & atra schismata
Verbo potente dissipas.
Per te subactis hostibus
Christi triumphat Gratia
Et veritatis fulmine
Anguem Britannum con-
teris,

Quæ-

Quaecumque monstra protulit
Orcus, quot inde proferet,
Libris repressa concident,
Quibus Fides innitur.

Te jure solitudines

Exuberantes Monachis:

Et restituti prædicant

Normæ priori Clerici.

Fove precantes Trinitas,

Ex Patre Verbum, Charitas:

Quos Patris ardor edidit,

Amoris auge fructibus.

Amen.

Ÿ. Ora pro nobis beate
Augustine. R. Ut digni effi-
ciamur promissionibus Chris-
ti.

Ad Benedictus. Añā.

In diebus ejus obsessa est
Civitas Hipponensis ab exer-
citu Barbarorum, inter quæ
mala fuerunt Augustino la-
crymæ suæ panes die ac noc-
te; atque sub hoc eventu ad
extremam horam veniens, ob-
dormivit in pace.

Oratio.

DEus, qui abilitiora sa-
pientiæ tuæ arcana
beato Augustino revelando,
& divinæ charitatis flammis

in ejus corde excitando, mi-
raculum columnæ nubis, &
ignis in Ecclesia tua renovas-
ti: concede, ut ejus ductu
mundi vortices feliciter tran-
seamus, & ad æternam pro-
missionis patriam pervenire
mereamur. Per Dñm. nos-
trum Jesum Christum.

Ad Tertiam.

Añā. Comperta autem. Ca-
pitulum. Ecce sacerdos mag-
nus, ut supra.

R. brev. Amavit eum Do-
minus. * Et ornavit eum.
Amavit. Ÿ. Stola gloriæ in-
duit eum. * Et ornavit eum.
Gloria Patri. Amavit. Ÿ. Ele-
git eum Dominus sacerdotem
sibi. R. Ad sacrificandum ei
hostiam laudis.

Ad Sextam.

Añā. Factus ergo presby-
ter.

Capitulum. Eccles. 50.
IN diebus ipsius emanave-
runt putei aquarum, &
quasi mare adimpleti sunt su-
pra modum. Qui curavit gen-
tem suam, & liberavit eam
a perditione.

R.

R. brev. Elegit eum Do-
minus * Sacerdotem sibi. Ele-
git. Ÿ. Ad sacrificandum ei
hostiam laudis. * Sacerdotem
sibi. Gloria Patri. Elegit.

Ÿ. Tu es sacerdos in æter-
num. R. Secundum ordinem
Melchisedech.

Ad Nonam.

Añā. Eodem tempore.

Capitulum. Eccl. 50.

QUASI stella matutina in
medio nebulae, & qua-
si luna plena in diebus
suis lucet, & quasi sol re-
fulgens, sic ille effulsit in
templo Dei. R. brev. Tu es
sacerdos. * In æternum. Tu
es. Ÿ. Secundum ordinem
Melchisedech. * In æternum,
Gloria Patri. Tu es sacerdos
in æternum. Ÿ. Justum dedu-
xit Dominus per vias rectas.
R. Et ostendit illi regnum
Dei.

In secundis Vesperis.

Añā. Post mortem matris
Cum reliquis de Laudibus.
Psalm. Dixit Dominus. Cum
reliq. de Dominica, & loco
ultimi. Psalmus. Memento

Domine David.

Capitulum, Hymnus, & Ÿ.
ut in primis Vesperis.

Ad Magnificat.

Añā. Hodie gloriosus Au-
gustinus, dissoluta hujus ha-
bitationis domo, domum non
manufactam accepit in cœlis
quam sibi cooperante Dei
gratia, manu, lingua, fabre fe-
cit in terris: ubi, quod jam,
sitivit internum, gustat æter-
num, decoratus una stola, se-
curusque de reliqua.

*Et fit com. Decollata S.
Johannis tant.*

Die III. Septembr.

*Vesp. diei oct. ut in 1. Vesp.
festi, orat. prop. com. præc.*

Die IV. Septembr.

Octava S. Augustini, dup.

Oratio.

DEus, qui beatum Au-
gustinum Ecclesiæ tuæ
in exponendis sacrae Scriptu-
rae mysteriis, doctorem opti-
mum, & electum Antistitem
providisti: da nobis, quesu-
mus,

mus, ejus semper, & doctrinis instrui, & oratione fulciri. Per Dominum nostrum.

Ad Matutinum, & Horas omnia ut in die Festi, præter ea quæ sequuntur.

In 1. Noct. Lect. de script. ec.

In Secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANno Domini quadringentesimo quadragesimo, cum Wandali totam Africæ Provinciam occupassent: vastantes omnia, nec parcentes sexui, ordini, vel ætati: post autem ad Hippo-nensis Civitatem pervenientes, ipsam manu valida obsedissent; sub hac tribulatione, Augustinus præ ceteris suæ senectutis, amarissimam, & lugubrem duxit vitam: Fueruntque sibi lacrymæ ejus panes die, ac nocte, cum alios videret occisos, alios effugatos, Ecclesias Sacerdotibus viduatas, civitates cum accolis dissipatas. His tribus tribulationibus attritus, tertio obsidionis mense, febribus laborans, lecto decumbit.

34. Itaque avidissimè legere cœpit præ cæteris Apostolum Paulum: * Et perierunt illæ questiones, in quibus aliquando visus est ei adversari testimonijs legis, & Prophetarum textus sermonum ejus. 35. Et apparuit una facies eloquiorum castrorum, & exultare cum tremore didicit. * Et perierunt.

Lectio v.

Intelligens autem dissolutionem sui corporis imminere, septem Psalmos Poenitentiales sibi scribi fecit, ipsosque in loco contra parietem positos lecto decumbans legebat, & ubertim, ac jugiter lacrimas fundebat: & ut Deo vacaret liberius, & ejus intentio à nullo impediri posset, ante decem dies sui exitus, nullum ad se ingredi præcepit, nisi vel cum medicus ingrederetur, vel cum sibi refectio portaretur. Quidam autem æger ad eum venit, asserens sibi in visione præceptum esse, ut ad eum accederet, & sanitatem recipere-

peret: Videns autem fidem ejus, pro ipso oravit, & sanitatem recepit.

36. Immisit ergo Dominus in mentem ejus, visumque est ei bonum in conspectu ejus pergere ad Simplicianum: * Qui ei bonus apparebat servus Dei: Et lucebat in eo gratia divina: 37. Audierat enim quod à juventute sua devotissime Deo viveret, & verè sic erat. * Qui ei bonus.

Lectio vi.

Denique dissolutio sui corporis appropinquans, hoc memoriale docuit, nullum videlicet hominem, quantumcumque excellentis meriti sine confessione, & Eucharistia debere transire. Ad extremam autem horam veniens membris omnibus sui corporis incolomis, integro aspectu, atque auditu, anno ætatis suæ septuagesimo septimo, Episcopatus verò quadragessimo septimo, coram positus fratribus, & orantibus, migravit ad Dominum. Verbum Dei usque ad ipsam

suam ægritudinem, sine intermissione aliqua prædica-vit. Testamentum autem nullum fecit, quia unde faceret, pauper Christi non habuit.

38. Volebat enim conferenti, æstus suos, ut proferret, quis, aptus esset modus vivendi sic affecto, ut ipse erat, ad ambulandum in via Dei: * In qua alius sic, alius sic ibat. 39. Displicebat enim ei, quidquid agebat in sæculo præ dulcedine Dei, & decor domus ejus, quam dilexit. * In qua alius. 40. Gloria Patri. * In qua alius.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Matthæum.

Lectio vii. cap. 5.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ, quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, & concalcetur ab hominibus. Et reliq-

De Homil. S. Gregorij Papæ.

Considerandum nobis est, fratres charissimi, ut qui

qui una, eademque exortationis voce, non sufficit simul cunctos admonere, studeat, singulos, in quantum valet, instruere, privatis locutionibus edificare: debemus namque pensare, quod à Domino dicitur Sanctis Apostolis, & per Apostolos nobis: Vos estis sal terræ: Si igitur sal sumus, condire menses fidelium debemus, Vos igitur, qui pastores estis, pensate, quia animalia Dei pascitis: de quibus profecto animalibus à Deo per Psalmistam dicitur: Animalia tua habitabunt in ea.

3. Vulneraverat Charitas Christi cor ejus, & gestabat verba ejus in visceribus, quasi sagittas acutas: * Et exempla servorum Dei, quos de mortuis vivos fecerat, tamquam carbonem vastatores. 4. Ascendenti à convalle plorationis, & cantanti canticum graduum, dederat sagittas acutas. * Et exempla.

Lectio viii.

ET sæpe videmus, quod petra salis brutis anima-

libus antepositur, ut ex eadem salis petra lambere debeant, & meliorari. Quasi ergo inter bruta animalia petra salis debet esse Sacerdos in populis. Curare namque Sacerdori necesse est, quæ singulis dicat, unumquemque qualiter moneat: ut quisquis Sacerdoti jungitur, quasi à salis tactu, æternæ vite sapore condjatur. Sal etenim non sumus, si corda audientium non condimus: quod condimentum ille proximo veraciter impendit, qui prædicationis verbum non subtrahit, sed tunc alijs verè recta prædicamus, si dicta rebus, & exemplis ostendimus.

3. Verbum Dei ad ultimam ægritudinem alacritè, fortitè, ac sana mente in Ecclesia prædicavit: membrisque omnibus incolumis, integro aspectu, & auditu. * Coram fratribus orantibus dormivit in pace. 4. Testamentum nullum fecit, quia, unde faceret, pauper Christi non habuit. * Coram fratribus. Gloria Patri, Coram.

Lec-

Lectio ix.

NUllum autem, puto, fratres charissimi, ab aliis majus prejudicium, quàm à Sacerdotibus tollerat Deus: quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla pravitatis cernit, quando ipsi peccamus, qui compescere peccata debuimus. Nulla animarum luera quaerimus: ad nostra quotidie studia vacamus, terrena concupiscimus, humanam gloriam intentam mente captamus. Et quia eo ipso, quo ceteris prælati sumus, ad agenda quælibet majorem licentiam habemus: susceptæ benedictionis mysterium vertimus ad ambitionis argumentum. Dei causam relinquimus, ad terrena negotia vacamus: locum sanctitatis accipimus, & terrenis adibus implicamur. Te Deum.

In secundis Vesp. à cap. si de com. S. Iuliani Epis. Conf. cum com. octav.

Festum S. Rosalæ Virg. transfertur in primam diem

non impeditum.

Die XXV. Septembris.

Com. martyrii S. Firmi Ep. & Mart. Patroni Regni, & Diæces. dup. in toto Regno Navarra, & Diæces. Lect. 1. Noct. de Scriptis reliq. ut in ejus festo 7. Julia

OCTOBER.

Die XXI. Octobris.

In Eccles. Cathedrali sic de S. Ursula, & Sociarum ejus Virg. & Mart. dup. quia habetur in ea unum Caput Virg.

Omnia de communi Virg. & Martyr.

In primis Vesp. ad Magnific. & in Laud. ad Benedictus.

Ant. Prudentes Virgines, aptate vestras lampades: ecce sponsus venit, exite obviam ei.

4. Adducentur Regi Virgines post eam.

3. Proximæ ejus afferentur tibi.

Oratio.

DA nobis, quaesumus Domine Deus noster, sancta-

L 2

sta-

starum Virginum, & Martyrum tuarum Ursulae, & Sociarum ejus, palmas incessabili devotione venerari, ut quas digna mente non possumus celebrare, humilibus saltem frequentemus obsequiis. Per Dominum.

Lect. primi Noct. de Scrip.

In secundo Noct. Lectio- nes de cni. Virginum. 2. loco.

In tertio Nocturno, Homilia in Evangelium: Simile erit Regnum Coelorum decem Virginibus, ut in communi Virginum.

Nona Lectio (qua fit ex duabus.) & com. S. Hilarii, ut in Breviario.

Die XXII. Octobris.

In festo Ss. Nunilonis, & Alodiae Virg. & Mart. dup. in Dioces.

In utrisque Vesp. ad Magnif. & in Laudibus ad Benedictus. Añ. Prudentes Virgines. V. Adducentur. ut in communi.

Oratio.

Adjuvent nos, quaesumus, Domine, merita, intercessionisque Sanctarum Virginum, & Martyrum tuarum Nunilonis, & Alodiae, ut qui earum solemnitate votivo colimus honore, ipsarum suffragiis ab omnibus malis erui mereamur. Per Dominum.

In primo Nocturno Lect. de scriptura.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Nunilo, & Alodia sorores non longè ab Urbe Osca nobilibus parentibus, sed patre Gentili, matre verò Christiana ortæ, à primis annis fidei præceptis à matre institutæ, in dies moribus, & Christiana doctrina profecerunt. Hanc itaque vitæ rationem, matre mortua cum vigilantissimè exequerentur, impium per totam ferè Hispaniam Abderramis Cordubensium Regis promulgatum edictum, ut quicumque utroque, vel altero parente Ethnico genitus esset, nisi Chris-
tum

tum abnegaret, capite pleceretur. Cumque hoc sacrilegum edictum per omnes ferè Provincias in Regno præsertim Aragonum observaretur, quidam Sanctarum Virginum cognatus, quod illis, ut Christi fidem abnegarent, persuadere non potuisset, eas defert ad judicem, contra edictum regis, patre ortas gentili fidem profiteri Christianam.

Propter veritatem, & mansuetudinem, & justitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua. V. Specie tua, & pulchritudine tua, intende, prospere procede, & regna. * Et deducet.

Lectio v.

Quas ille statim jubet sibi præsentari. At Virgines nec precibus, nec minis, ullo modo flecti potuerunt, ut à sancto proposito recederent. Quare ira accensus judex, jubet eas domi ipsarum, ut vel sic terrerentur, arctissimis vinculis alligari; at illæ majori tunc animo sese invicem hortabantur ad agonem, laborumque to-

lerantiam. Quo cognito sceleratus ille Sanctarum Virginum cognatus, ad Regem Ismael, qui tunc Oscæ præerat, se contulit, coepitque eas instantè accusare. Quas ille ad se perductas, postquam nulla ratione potuit à fido deflectere, jubet in carcerem variis tormentis affligi, & post quadraginta dies, si in proposito perseveraverint, capite plecti. Ubi cum licet majori dixisset; Nunillo cervicem extende: tunc illa crinibus caput circumligans; feri, inquit, velociter, cui cum paululum crura nudarentur, Soror occurrens illa cooperuit, ubi, & ipsa statim decollata est duodecimo Kalendas Novembris.

Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ. V. Propter veritatem, & mansuetudinem, & justitiam. * Propterea.

Lectio vi.

Earum corpora in loco, qui dicitur Furcas, ut à bestiis devorarentur, posita, Dei be-

beneficio intacta ab eis extiterunt: quæ Christiani à rege obtemperata sepelierunt. Cum autem in loco ubi sepulta fuerant, è cælo splendida lumina cernerentur, ita ut Rex etiam ipse miraretur, corpora inde exhumari, & in altum iuris puteum, superjecto magno lapidum, & terræ aggere, ne quando à Christianis invenirentur, ac colerentur, rex projici jubet. At Dominus, qui discipulis suis dixit: capillus de capite vestro non peribit, Onecæ Regina Navarræ inspiravit, religiosè, sollicitèque ea investigare, quæ tandem inventa, in celeberrimum Sancti Salvatoris Legeensis Conventum honorificè transtulit decimo quarto Kalendas Maii, ubi populorum frequentia venerantur.

¶ Afferentur Regi virgines post eam, proximè ejus: * Afferentur tibi in lætitiâ, & exultatione. * Specie tua, & pulchritudine tua, intènde, prosperè procode, & regna. * Afferentur Gloria Patri. * Afferentur.

In tertio Noct. Hom. in Evangelium. Accesserunt ad Jesum, ut in communi Virginum secundo loco.

NOVEMBER.

Die XXVIII. Novembris. *In Civitate Pompelonens. junatur pro Vigil. S. Andrea auctoritate majorum. Si vero venerit in Dominica, junatur die precedenti.*

Vesp. seq. nul. com. nisi venerit in Adventu.

Die XXIX. Novembris. *In festo S. Saturnini Ep. & Mart. & Patroni Civitatis Pompelon.*

In Civit. dup. 1. clas. cum octava.

Extra eam dup. 2. clas. sine octava.

Omnia de cni. unius M. Oratio. Infirmis.

In primo Nocturno Lectio. A Mitero. de eodem cni. 1. loco.

In secundo Noct.

Lectio iv.

Saturninus Episcopus à Beato Petro Apostolorum

rum Principe ordinatus, ad prædicandum Christi Evangelium in Galliam missus est. Qui cum Tolosam miserabili gentilium errore detentam videret, eam divino fretus auxilio ad verum Dei cultum perducere coepit, ibique parvulam Ecclesiam, ubi divina prægeret officia, construxit. Propagandi autem Verbi Dei amore incensus, Honestum Presbyterum in Hispaniam misit. Qui à Pompelonensibus benignè receptus, ab eo precibus impetravit, ut istuc Saturninum Tolosanum Episcopum accersiret. Quo cum ille accersitus libenter venisset, Beati Saturnini adhortationibus brevi ad quadraginta hominum millia ex urbe, & circumvicinis oppidis fidem susceperunt. In quibus fuere tres nobiles Senatores Faustus, Fortunatus, & Firmus, cujus Filius Firminus postea Episcopus Pompelonensis creatus est.

¶ Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductori-

bus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. * Descenditque cum illo in foveam & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit-

Lectio v.

Cognita deinde Pompelonensium pietate, & in religione profectu, relicto ibi Honesto Evangelicæ prædicationis gratia, Saturninus Tolosam rediit. Qui cum ad templum, quod juxta Capitolium edificaverat, frequenter accederet, fallax doctum turba sancti viri præsentiam sustinere non poterat: & ut erant muta simulacra, ad solita consulentium vota, responsa dare renuebant. Quare rei novitate idolorum Sacerdotes commoti, inter se conquisierunt, unde illa inusitata taciturnitas suis numinibus obvenisset. Ut verò cognoverunt crebro Saturnini ad Ecclesiam transitu garrula numina muta fieri, ejusque prædicatione populi magnam partem Christo Jesu tamquam vero Deo cultum, & reverentiam adhibuisse, beatum

Epis-

Episcopum interficere decreverunt.

Ꝛ. Desiderium animæ ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. ꝥ. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Porro cum illi tauro ad victimam parato certi aliquid de his, quæ dicebantur, studiosius vellent agnoscere, & Deos suos litatione tam ingentis hostiæ propitios sibi reddere vellent. En Saturninum ipsum ad Ecclesiam venientem comprehendunt, eique vel diis sacrificare, vel mortem subire proponunt. Qui cum se unum, & verum Deum colere, & ei hostias laudis immolare profiteretur, deos autem gentium, demones, & inania simulacra esse palam diceret, ad hanc vocem pennis illa sacrilega multitudo commota est, & tauro ad victimam preparato Sa-

turninum tanquam deorum hostem alligant, atque iustum stimulis acerbis eundem taurum cum ipso de superiori Capitolii parte præcipitant: Qui in primis gradibus capite colliso, cerebroque excusso, ac corpore omnium membrorum parte lacerato, dignam Deo animam reddidit tertio Kalendas Decembris in persecutione Neronis. Ejus corpus duæ tantum mulieres sexus infirmitatem fidei virtute superantes, ligneo feretro immissum, in abdito, profundoque loco condiderunt.

Ꝛ. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus ꝥ. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Noct. Evangelium. Si quis venit ad me, de Comuni unius Mart. primo loco.

In Civitate nihil de Vigil. S. Andrea, nec de S. Saturnino Mart. In adventu autem

autem sit commem. feria.

Extra Civitatem in Dioces. nona lectio, & commem. Vigil. & S. Saturnini Mart. In adventu non sit commem. Vigil. in Laud.

In Civitate in secundis Vesp. sit commem. S. Andrea Apostol. & ferig in Adventu.

Extra Civitatem in Dioces. Vesp. S. Andrea Apostol. ut in Breviar. commem. S. Saturnini Episc. & Mart. & feria. in Adventu.

Quando festum S. Saturnini venerit in Dominica prima Adventus transfertur post festum S. Andrea.

Die XXX. Novembris. In Festo S. Andrea Apostol. Dup. secundæ clas. ut in Breviar. & in Laudib. non sit commem. in Civitate sua oct. sit vero feria in Adventu.

In secundis Vesp. (in Civitate) sit commem. oct. si die sequenti fiat Officium de ea. Si vero die sequenti fiat de festo S. Saturnini, in Civit. Vesp. erunt de S. Saturnino cum commem. S. Andrea Apost.

& ferig. Et extra Civitatem in Dioces. Vesp. S. Andrea Apostol. cum commem. S. Saturnini, & feria.

DECEMBER.

Die I. Decembris.

Tertiadie infra oct. Sancti Saturnini de ea semidup.

In primo Noct. lect. de scriptura occurrent.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De S. Cypriano 22. Lectio iv.

Sermonem exigit tam grata, & religiosa solemnitas, qua passionem Beati Martyris Saturnini celebramus. Tristis procul-dubio tunc Ecclesia fuit, non damno cadentis, sed desiderio recedentis semper cupiens videre presentem tam bonum rectorem atque doctorem. Sed quos afflixerat sollicitudo certaminis, consolata est corona victoris. Et nunc non solum sine ulla tristitia, verum etiam cum ingenti lætitia cuncta, quæ tunc gesta sunt, legendo recolimus, dieque isto gaudere nobis concessum

est, non timere. Neque enim formidamus terribiliter venientem, sed expectamus hilariter redeuntem.

Re. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. V. Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Vicina corporis morte non moriebatur in animo pastoris vigilantia pastoralis, & cura tuendi Dominici gregis, usque ad extremum vitæ hujus diem mente sobria tenebatur: nec excutiebat ab animo diligentiam fidelissimi dispensatoris manus tam proxima cruenti carnificis: ita se martyrem cogitabat futurum, ut esse non oblivisceretur Episcopum, magis curans, quam irationem pastorum Principi de commissis sibi ovibus redderet, quam quid infideli de fide propria responderet; amabat quippè eum, qui Petro dixerat, amas me?

Pasce oves meas: & pascebat oves ejus, pro quibus sanguinem fundens illum imitans properabat.

Re. Desideriū animæ ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. V. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronā de lapide pretioso. Et.

Lectio vi.

Præcesserant eum multi martyres, quos flagrantissimis exhortationibus suis ad vincendum diabolum accenderat, & erat utique justum, ut quos veridicus loquendo præmisserat, patienter intrepidus sequeretur. Quid ad hæc dicamus? Quid ad hæc exultemus tanta conceptione gaudiorum? In quid erumpat cor nostrum, & os nostrum? Habentes memoriam præsentis loci, festivitatem solemnissimi diei, propositionem saluberrimi exempli, omnibus medullis nostris dicamus, Deo gratias.

Re. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pul-

ulentitudinis posuit super caput ejus. V. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Lucam.

Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem, & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

Scimus, quia cum de terra Philistinorum arca Domini ad terram Israelitarum rediret, plastro superimposita est, & vaccæ plastro subjunctæ sunt, quæ foetæ fuisse memorantur, quarum vitulos clausurunt domi, & scriptum est: ibant autem in

directum vaccæ per viam, quæ ducit Bethsames: uno itinere gradiebantur, pergentes, & mugientes, & non declinabant neque ad dexteram, neque ad sinistram: quid igitur vaccæ, nisi fideles quosque in Ecclesia designant? Quid dum sacri eloquij præcepta cōsiderant, quasi super impositā sibi Domini arcam portant.

Re. Corona aurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. V. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lect. viii.

De quibus hoc etiam est notandum, quod fuisse foetæ memorantur: quia sunt plerique, qui in via Dei intrinsecus positi, foris carnalibus affectibus ligantur; sed non declinant à recto itinere: quia arcam Dei portant in mente: ecce enim vaccæ Bethsames pergunt; Bethsames quippè domus solis dicitur: & Propheta ait: vobis autem,

M 2

qui

qui timetis Dominum, orientur Sol iustitiæ. Si igitur ad æterni Solis habitationem tendimus, dignum profecto est, ut de Dei itinere pro carnalibus affectibus non declinamus: tota enim virtute pensandum est, quod vaccæ Dei plastro suppositæ pergunt, & gemunt: dant ab intimis mugitus, & tamen de itinere non deflectunt gressus. Sic nimium fideles quique esse debent, ut compatiantur proximis per charitatem, & tamen de via Dei non exorbitent per compassionem.

¶. Hic est vere martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas iudicium non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsiuit, sed ad cœlestia regna pervenit. ¶. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

Hoc ipsum verò odium animi, qualiter exhiberi debeat, veritas subden-

do manifestat, dicens: & qui non bajulat crucem suam, &c. Crux quippè à cruciatu dicitur; & duobus modis crucem Domini bajulamus, cum aut per abstinentiam carnem afficimus, aut per compassionem proximi necessitatem illius nostram putamus. Qui enim dolorem exhibet in aliena necessitate, crucem portat in mente. Sciendum verò est, quod sunt nonnulli, qui carnis abstinentiam non pro Deo sed pro inani gloria exhibent: & sunt plerique, qui compassionem proximo non spiritualiter, sed carnaliter impendunt, ut ei non ad virtutem, sed quasi miserando ad culpam faveant; Hi itaque crucem quidem videntur ferre, sed Dominum non sequuntur. Unde rectè hæc eadem veritas dicit: qui non bajulat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus. Te Deum.

In secundis Vesp. à cap. fit de S. Bibiana Virg. & Mart. cum commem. octav. & in Adventu etiam de fer. pul-

Die II. Decembris. Quarta die infra oct. in festo S. Bibiane Virg. & Mart. semidup. ut in Breviar. commem. octav. & in Adventu ferie.

Vesp. de S. Francisco Xaverio. Intra Regnum, etiam in Civitate, com. fer. tant.

Extra Regnum in Diœces. com. S. Bibiane, & fer.

Die III. Decembris.

In festo S. Francisci Xaverij Conf. Patr. Regni. Dup. primæ clas. cum oct. intra Regnum in Diœces.

In primo Nocturno Lectiones, Beatus vir, de Comuni Conf. non Pontif. secundo loco.

In secundo, & tertio Noct. ut in Breviar.

In Laudibus com. ferie. In Civitate nihil de sua oct. in Laud.

Extra Regnum, dup. maj. Lectiones primi Noct. Beatus vir, de eodem Communi. reliqua ut supra.

In secundis Vesp. ubique com. Barbara Virg. & Mart. ut in Breviar. & ferie. In

Civitate nihil de sua oct.

Die IV. Decembris. Sexta die infra oct. S. Saturnini, & secunda S. Francisci Xaverij.

In festo S. Barbara Virg. & Mart. dup. ut in Breviar.

In Laudibus (in Civitate) com. S. Saturnini, S. Francisci Xaverij, & ferie (in Regno) commem. S. Francisci Xaverij, & ferie.

Die VI. Decembris.

Pro Civitate.

In die oct. S. Saturnini dup. Omnia ut in die festi. In 1. Noct. lect. de script.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysologi De S. Cypriano. 129.

Lectio iv.

Quoniam hodie Deo in natali S. Saturnini Martyris convenimus, in quo miro certamine de diabolo triumphavit: & quia nobis virtutum suarum gloriosum reliquit exemplum; idè exultare nos convenit, & letari. Natalem ergo sanctorum cum auditis, charissimi, nolite putare illum dici, quoniam nas-

nascuntur in terram de carne, sed de terra in cœlum, de labore ad requiem, de temptationibus ad quietem, de cruciatibus ad delicias, non fluxas, sed fortes, & stabiles, & æternas, de mundanis risibus ad coronam & gloriam. Tales natales dignè martyrum celebremus.

℞. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

℣. Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Cum ergo huiusmodi festivitas agitur, noli exsimare, charissime, quod illi solis prandiis, & profusiori- bus epulis natales martyrum celebrentur, sed imitandum tibi proponitur, quod in memoria martyris celebras. Aspice ergo charissime, alacritatem populi circumstantis; in hac enim die aliquando turba astuit impiorum, cum

Sanctus Saturninus iussu tyranni feriretur: turbae erant multorum expectantium choris nunc multitudo fidelium ad colendum devota confluit: tunc turba sævientium, nunc exultantium; tunc desperatorum, nunc sperantium.

℞. Desiderium animæ ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. ℣. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Idcirco ergo natales martyrum annua lætitia celebrantur, ut quod semel actum est, per omne ævum in memoria maneat devotorum. Gesta res est, charissime, ne te diceres ignorare; celebrantur annua, ne dicas, oblitus sum. Ad hæc ergo imitanda vos animate, charissimi mi, hanc magnanimitatis gratiam concupiscite: hoc petite dari vobis, quod ille meruit adipisci.

℞.

℞. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. ℣. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

In illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem, & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episc.

Ex Epist. 38.

Sumptus ad turrin ædificandam, & bellantium valentia decem milia adversus regem, qui viginti habet, nihil est aliud, quam ut renunciet unusquisque omnibus, quæ sunt ejus. Prælocutio autem superior cum extrema conclusione concordat.

in eo enim, quod unusquisque renuntiat omnibus, quæ sunt ejus, etiam illud continetur, ut oderit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc, & animam suam, omnia enim hæc propria ejus sunt, quæ plerumque implicent, & impediunt ad obtinenda, non ista propria temporaliter transitura, sed in æternum mansura communia.

℞. Corona aurea super caput ejus. * Expressa signis sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ℣. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Nec succenseant parentes, hoc præcipere Dominum, ut eos oderint, quando nobis hoc de anima nostra præcipitur. Sicut autem hoc præceptum, quo perdere jubentur animam nostram, non ad id valet, ut se quisque interimat, quod indepiabile nefas est: & tamen

va.

valet ut interimat in se carnalem animæ affectum, quo cum impedimento futuræ vitæ præsens vita delectat: ita de parentibus rectissimè dicitur, ut qui eos amat, perdat eos, non more parricidarum interficiens, sed spiritali gladio Verbi Dei carnalem affectum eorum, quo & se ipsos, & eos, quos genuerunt, irritamenti huius sæculi obligare conantur, piè, fidenterque percutiens, & occidens, illud in eis vivere faciat, quo cum filiis suis temporalibus, parentes æternos Deum, Ecclesiamque cognoscunt.

✠. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum sudit: ✠ Qui minas iudicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsit, sed ad coelestia regna pervenit. ✠. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

Tolle Crucem tuam, & sequere Dominum.

Cruz enim nostra, quam Dominus portari à nobis jubet, ut eum expeditissimi sequamur, quid aliud, quam mortalitatem carnis huius significat? Ipsa enim nos cruciat, donec absorbeatur mors in victoriam. Cruz ergo hæc ipsa crucifigenda est, & transfigenda est clavis timoris Dei, ne solutis, & liberis membris reluctantem portare non possis: sequi enim Dominum, nisi eam portans, omnino non vales; nam quomodo eum sequeris, si non es ejus? qui autem Jesu Christi sunt, ait Apostolus, carnem suam crucifixerunt cum passionibus, & desideriis. Te Deum.

Ad Laud. fit com. S. Xaverij, & feria.

In secundis Vesp. à cap. fit de S. Ambrosio Episc. cum com. oct. S. Saturnini, Xaverij, & feria.

Si hæc dies octava venerit in Dominica recitatur hoc modo.

In Sabbato præced. Vesp. erunt de S. Petro cum com. Dominica diei oct. S. Saturni.

nini ut in primis Vesp. fest. & S. Francisci.

In die Dominica in Laud. fit com. octava S. Saturnini, & S. Xaverij.

Vesp. de S. Ambrosio Episc. com. Dominica octava S. Saturnini, & Xaverij.

PRO REGNO.

Ipsa die VI. Decembris. Fit de S. Nicolao Conf. dup. cum com. S. Xaverij, & feria.

In secundis Vesp. à cap. fit de S. Ambrosio, com. S. Nicolai, Xaverij, & feria.

Die VII. Decembris.

In festo S. Ambrosij Episc. Conf. & Ecclesi. Doct. dup. In Laud. com. S. Xaverij, & feria.

Vesp. Conception. B. M. V. com. fer. tant. nil de octav.

Die VIII. Decembris.

In festo Concept. B. M. V. dup. 1. clas. cum octav.

In Laud. com. fer. tant.

In secundis Vesp. com. S. Leocadiæ Virg. & Mart. & fer. tant.

Die IX. Decembris.

In festo S. Leocadiæ V. & Mart. dup. (His.)

In Laudib. com. oct. Conception. S. Xaverij, & feria.

In secundis Vesp. à cap. fit de oct. S. Xaverij, ut in primis Vesp. fest. com. S. Leocadiæ, Concept. fer. & S. Alechiadis Mart.

Die X. Decembris.

Octava S. Xaverij dup.

In 1. Noct. Lect. de scriptis.

In 2. Nocturno.

De Serm. S. Bernardi Abbat.

Serm. 2. de S. Victore.

Lectia iv.

GAudete in Domino, dilectissimi, qui inter continua suæ pietatis beneficia indulsit hominem mundo, cujus multi salvarentur exemplo. Iterum dico, gaude, quod factus de medio appropriavit Deo, ut multo plures ejus intercessione salventur, in terris visus est, ut esset exemplum: in coelum levatus est, ut sit patrocinium. Hic informat ad vitam, illic invitat ad gloriam: factus est mediator ad Regnum, qui fuit incitator ad opus. Bonus mediator, qui sibi jam pos-

culans nihil, totum in nos transferre desiderat, & supplicantis affectum, & supplicationis fructum: quid enim quærat sibi, qui nullius eget?

✠. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. ✠. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

HÆc dies gloriosæ migrationis ejus, dies lætitiæ cordis ejus, exultemus, & lætemur in ea. Introibit in potentias Domini, gaudeamus: quia nunc potentior est ad salvandum. Hodie Beatus Franciscus Xaverius, posito corpore, tantò alacrior, quanto expeditior penetravit in sancta, similis factus in gloria sanctorum. Hodie despecto mundo, & mundi principe triumphato, supra mundum victor ascendit, accipiens de manu Domini coronam victoriæ. Ascendit autem cum immanensa suppelleg-

tili meritorum clarus triumphis, miraculis gloriosus: sedet veteranus miles, debita jam suavitate, & securitate quietus: securus quidem sibi, sed nostri sollicitus. O venerandam etiam ipsis Angelis Sanctitatem! quam pari studio, etsi dispari voluntate, & mali fugitant, & frequentant boni, nec facile dixerim, quid virum astruat sanctiorem, horum favor, aut pavor illorum.

✠. Amavit eum Dominus & ornavit eum, stolam gloriæ induit eum: * Et ad portas paradisi coronavit eum. ✠. Induit eum Dominus lorricam fidei, & ornavit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

OMiles emerite, qui Christianæ militiæ duris laboribus Angelicæ felicitatis requiem commutasti: respice ad imbelles, & imbecilles commilitones tuos, qui inter hostiles gladios, & spirituales nequitias tuis laudibus occupamur. Quàm pium, quàm dulce, quàm sua-

ve,

ve, ò Franciscè Xaveri! in hoc loco afflictionis, & in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari. Nomen tuum, & memoriale tuum favus distilans in labijs captivorum, mel, & lac sub lingua eorum, qui tui memoria delectantur. Eja ergo fortis athleta, dulcis Patrone, advocate fidelis exurge in adjutorium nobis; ut, & nos de nostra ereptione gaudeamus, & tu de plena victoria glorieris.

✠. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingredere in requiem meam: * Quia ego vidi justum coram me ex omnibus gentibus. ✠. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad cœlestia regna. Quia. Gloria Patri. Quia.

In tertio Nocturno Evangelium, & Homil. ut in die fest.

In Laudib. commem. oct. Concept. fer. & Melchiadis.

In 2. Vesp. com. S. Damasi Pap. & Conf. oct. Conc. & fer.

Si hæc octava venerit in Domin. recitatur hoc modo.

In Sabbato precedent. Ves.

de S. Leocadia cum comem. Dominice, Xaverij, ut in 1. Vesp. octav. Concept. & S. Melchiadis Mart.

In die Dominica in Laudibus, comem. Xaverij, oct. av. Conception. & Melchiadis.

In secundis Vesp. comem. Xaverij, Damasi P. & Conc.

Die XXX. Decembris.

Officium translationis S. Iacobi Apost. Dup. majus.

Omnia ut in prop. SS. Hisp. 25. Julij præter Orationem & Lectiones 2. Nocturni, quæ sunt propria.

ORATIO.

DEus, qui dispositione mirabili Corpus Beati Iacobi Apostoli tui de Jerosolymis ad Hispaniam transferri, & in Compostella gloriosè sepeliri voluisti, concede, quæsumus: ut ejus meritis, & precibus in cœlesti Jerusalem collocari mereamur. Per Dñm.

In Laudib. fit comem. octav.

In 2. Vesp. comem. S. Sylvestri P. & Conf. & octavar.

Si hæc dies venerit in Dominica fit comem. Dom. in primis Vesp. & Laud. ante com.

c. mem. octavar. & nona
lectia legitur de Homil. ejus-
dem Dom. & in 2. Vesp. post
commem. S. Sylvestri fit com-
mem. Dom. & octavar.

Quando festum S. Thomae
Epis. & Mart. occurrit in Do-
minica, & juxta regulas Bre-
viarij transfertur in diem
sequent. quo die celebratur
supra dicta festivitas Trans-
lationis S. Jacobi: eo anno non
recitatur de S. Thoma, sed

transfert. in Vig. Epiph. anni
sequentis: Et tunc in 2. Vesp.
diei oct. SS. Innocent. fit com.
S. Thomae, Vigil. Epiphan. &
S. Thelesphori Pap. & M.

In Officio S. Thomae Episc.
& Mart. ut in die 29 Decembris
nona lect. et commemorat. Vi-
gilijs Epiphan. & Thelesphori
Pap. et Mart.

In primis Vesp. Epiphan.
nulla commemoratio.

FINIS.